

8 POSLOVANJE SKUPINE SAVA RE IN FINANČNI REZULTAT⁴⁶

Poslovne odseke ločujemo na segmente: premoženjska zavarovanja, življenjska zavarovanja, pozavarovanje, ostalo in po geografskem vidiku (Slovenija in tujina). V odseku Slovenija so zajeti podatki slovenskega dela Zavarovalnice Sava in družbe Sava pokojninska (odsek življenje), v odseku tujina pa podatki o poslovanju drugih odvisnih družb, vključno s hrvaškim delom Zavarovalnice Sava. Odsek pozavarovanja ni razbit na Slovenijo in tujino, saj zaradi izločitve posla z odvisnimi družbami v tem odseku glavino zavzema pozavarovalni posel, ki ga Sava Re sklone na mednarodnih pozavarovalnih trgih.

Poleg ločitve odsekov na omenjeni način, smo ob učinkih konsolidacijskega izločanja v prikazu poslovanja po poslovnih odsekih naredili te prerazporeditve posameznih postavk poslovnega izida:

- Pri sami konsolidaciji se iz odseka pozavarovanje na odseka premoženje in življenje prenesejo učinki pozavarovanja (Sava Re kot obvladujoča družba pozavaruje pretežni del posla odvisnih družb v skupini Sava Re) – pozavarovalna premija, ki jo pozavarovalnica prejme od odvisnih družb, se v prikazu po odsekih pripiše nazaj odseku, iz katerega ta premija izvira (po analogiji tudi pozavarovalne škode, prihodki od provizij, sprememba prenosnih premij, škodnih rezervacij in razmejenih stroškov pridobivanja iz naslova pozavarovanja). V samem postopku izločanja pa se odsekoma premoženje in življenje ne pripisuje delu posla, ki ga Sava Re retrocedira v tujino iz istega naslova. Običajno so odhodki retrocesije večji od prihodkov (razen ob katastrofalnih škodah). Zaradi ustrežnejšega prikazovanja dobičkovnosti odsekov smo tudi izid retrocediranega dela posla pripisali odseku, ki mu pripada (premoženjskemu oziroma življenjskemu). Korekcija je na vseh že omenjenih postavkah le na delu, ki ga Sava Re retrocedira v tujino iz naslova odvisnih družb.
- Drugi obratovalni stroški pozavarovalnega odseka so zmanjšani za delež stroškov, ki odpade na upravljanje skupine Sava Re. Sava Re je obvladujoča družba v skupini in upravlja z odvisnimi družbami, zato je del stroškov povezan tudi z upravljanjem skupine. Ta del stroškov je iz odseka pozavarovanja porazdeljen med druge odseke po ključu kosmate premije. Na odseke so prerazporejeni tudi drugi obratovalni stroški, ki so povezani s pozavarovalnim poslom znotraj skupine.

Sava Re je v obdobju 1–12/2017 61,7 % drugih obratovalnih stroškov pripisala odsekom, kot jih spremlja (premoženjska in življenjska zavarovanja) po sestavi premije (1–12/2016: 64,0 %).

- Prihodki in odhodki od naložb se iz odseka pozavarovanje na odseka premoženje in življenje prenesejo s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrtletij).

V izkazu finančnega položaja so poleg konsolidacijskih izločitvev ti popravki:

- Neopredmetena dolgoročna sredstva – dobro ime je pripisano odseku, iz katerega izvira (iz odseka pozavarovanje preneseno na odsek premoženje oziroma življenje, glede na to, iz nakupa katerih odvisnih družb dobro ime izvira).
- Stanje finančnih naložb se iz odseka pozavarovanje prenese na odseka premoženje in življenje s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrtletij).
- Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem (pozavarovalni del prenosnih premij, škodnih rezervacij in drugih rezervacij), ter razmejeni stroški pridobivanja – na enak način, kot je navedeno v prvi točki opisa popravkov na izkazu poslovnega izida.
- Pri kapitalu smo iz odseka pozavarovanja prerazporedili vrednost kapitala na odseka premoženje in življenje, glede na knjigovodsko vrednost posameznih naložb v odvisne družbe (vsota knjigovodskih vrednosti odvisnih družb, ki so premoženjske zavarovalnice na odsek premoženja, analogno za odsek življenja).

V nadaljevanju je razlaga izidov posameznega poslovnega odseka.

Povzetek konsolidiranega izkaza poslovnega izida

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	470.865.993	458.101.526	102,8
Prihodki od naložb	27.446.915	33.136.242	82,8
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.849.384	17.958.678	93,8
Drugi zavarovalni prihodki	15.429.720	18.237.409	84,6
Drugi prihodki	6.058.000	6.489.633	93,3
Čisti odhodki za škode	-296.103.320	-268.393.776	110,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-2.179.849	-5.254.856	41,5
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-1.121.327	-17.442.161	6,4
Odhodki za bonuse in popuste	5.848	-1.263.545	-0,5
Obratovalni stroški	-156.962.328	-159.563.486	98,4
Odhodki od naložb v pridružene družbe in slabitve dobrega imena	0	-1.693.699	-
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-11.891.544	-8.556.415	139,0
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-8.256.416	-11.256.348	73,3
Drugi zavarovalni odhodki	-17.486.080	-17.310.937	101,0
Drugi odhodki	-2.774.013	-2.518.278	110,2
Poslovni izid pred obdavčitvijo	39.880.983	40.669.987	98,1
Davek od dohodka	-8.786.075	-7.751.774	113,3
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	31.094.908	32.918.213	94,5

⁴⁶ V prilogi k letnemu poročilu je slovar izbranih zavarovalnih izrazov in načinov izračuna količnikov.

Konsolidirani čisti prihodki od premij

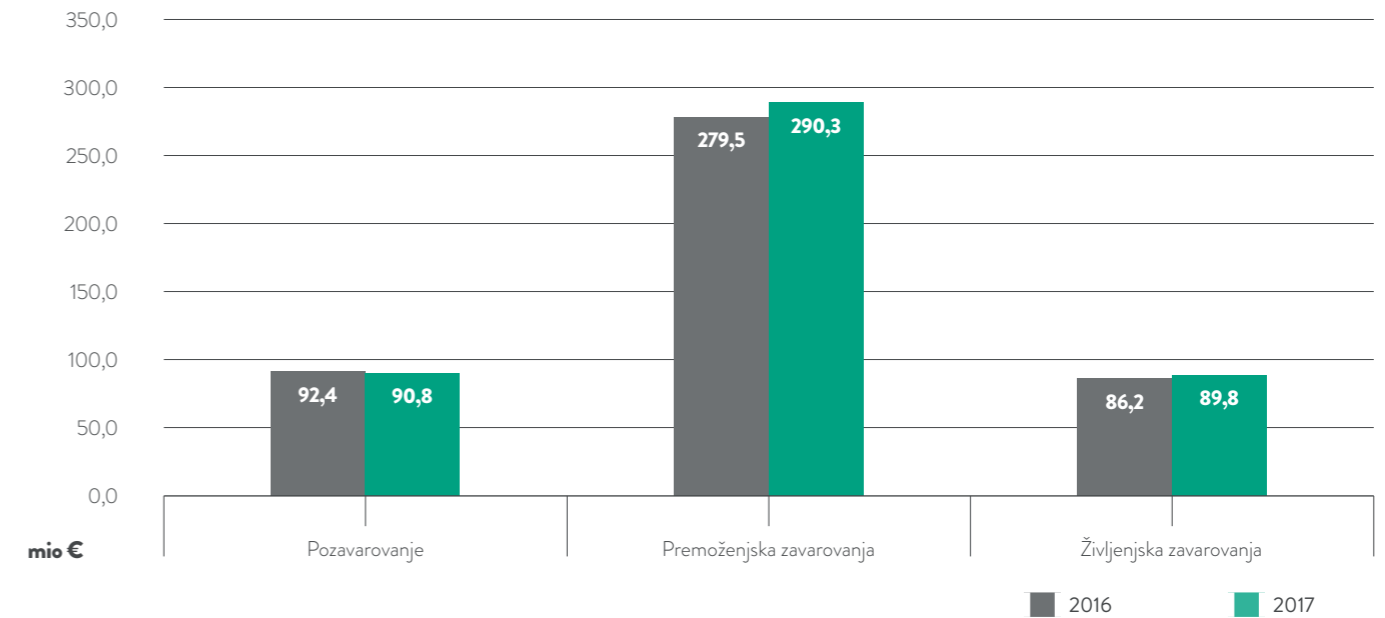
Konsolidirani čisti prihodki od premij

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	517.233.431	490.205.154	105,5
Čiste premije	482.990.135	458.962.640	105,2
Sprememba čistih prenosnih premij	-12.124.142	-861.114	1408,0
Čisti prihodki od premij	470.865.993	458.101.526	102,8

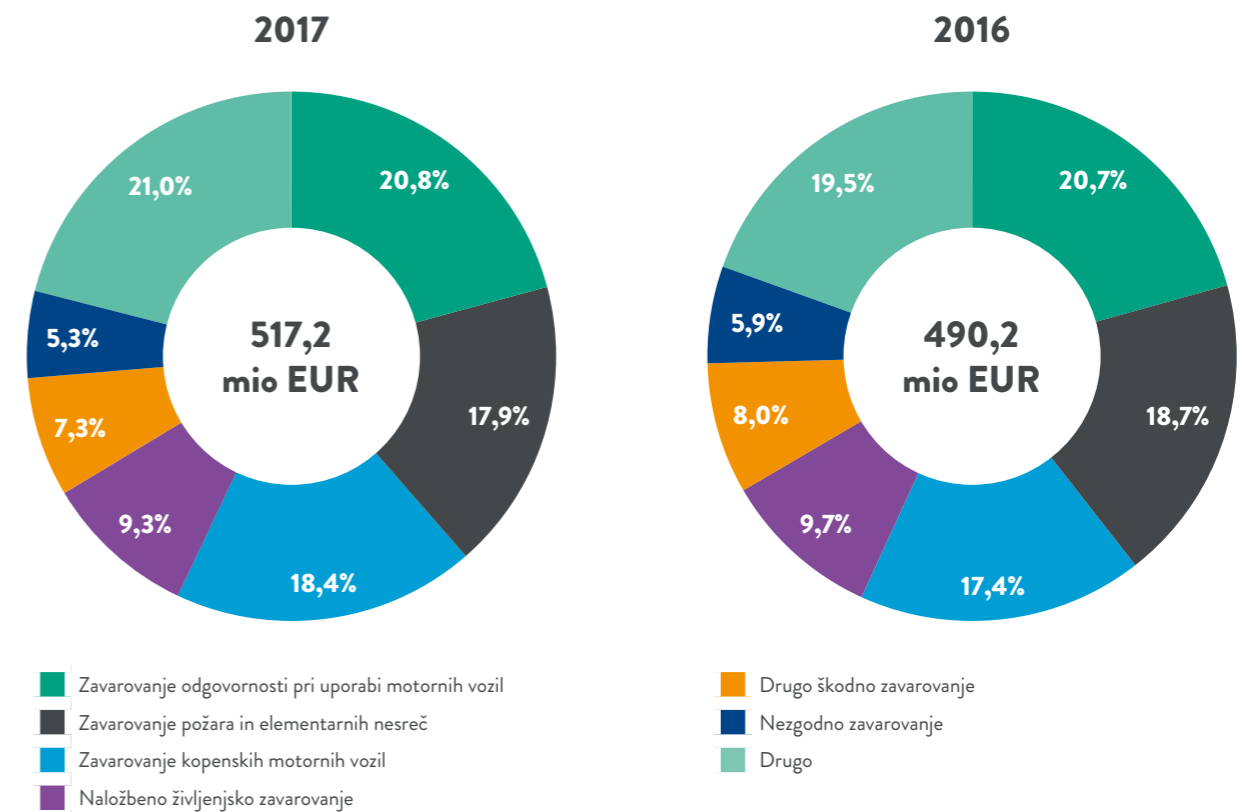
Konsolidirani čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Nezgodno zavarovanje	27.697.840	30.432.580	91,0
Zdravstveno zavarovanje	6.885.267	2.928.204	235,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	87.691.767	81.980.726	107,0
Zavarovanje tirnih vozil	191.782	91.376	209,9
Letalsko zavarovanje	167.714	876.454	19,1
Zavarovanje plovil	4.992.710	3.690.491	135,3
Zavarovanje prevoza blaga	6.342.375	6.580.317	96,4
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	78.750.066	79.164.292	99,5
Drugo škodno zavarovanje	32.698.422	36.019.044	90,8
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	102.487.948	98.741.014	103,8
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	253.849	167.549	151,5
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	944.269	756.694	124,8
Splošno zavarovanje odgovornosti	18.653.533	17.144.546	108,8
Kreditno zavarovanje	4.325.848	3.455.990	125,2
Kavcijsko zavarovanje	400.850	294.814	136,0
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.290.214	4.313.773	53,1
Zavarovanje stroškov postopka	224.098	451.362	49,6
Zavarovanje pomoči	5.827.553	5.184.295	112,4
Življenjsko zavarovanje	42.083.797	38.440.437	109,5
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	47.956.091	47.370.770	101,2
Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil	0	16.798	-
Skupaj	470.865.993	458.101.526	102,8

Sestava konsolidiranih čistih prihodkov od premij po poslovnih odsekih

Konsolidirane kosmate premije po zavarovalnih vrstah

Konsolidirani čisti odhodki za škode

Konsolidirani čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	309.727.160	269.445.796	114,9
Čiste škode	293.880.632	254.626.142	115,4
Sprememba čistih škodnih rezervacij	2.222.688	13.767.634	16,1
Čisti odhodki za škode	296.103.320	268.393.776	110,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	2.179.849	5.254.856	41,5
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.121.327	17.442.161	6,4
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	299.404.496	291.090.793	102,9

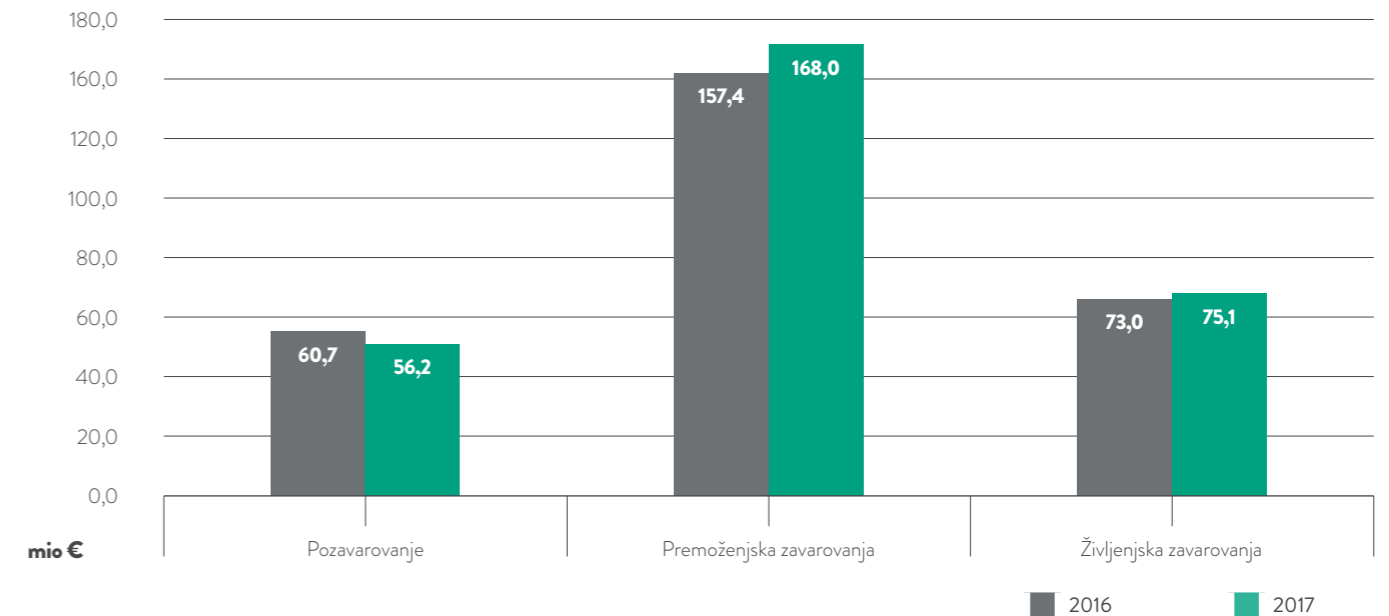
* Večinoma so to matematične rezervacije.

Konsolidirani čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah⁴⁷

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Nezgodno zavarovanje	11.382.301	16.196.842	70,3
Zdravstveno zavarovanje	4.806.901	2.184.413	220,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	65.305.930	61.106.817	106,9
Zavarovanje tirnih vozil	102.640	14.576	704,2
Letalsko zavarovanje	356.350	793.646	44,9
Zavarovanje plovil	5.751.369	5.500.755	104,6
Zavarovanje prevoza blaga	3.411.666	2.598.656	131,3
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	57.351.813	49.790.750	115,2
Drugo škodno zavarovanje	16.041.598	13.050.200	122,9
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	51.177.373	56.696.628	90,3
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-22.014	-71.952	169,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	299.096	359.070	83,3
Splošno zavarovanje odgovornosti	5.817.769	9.741.114	59,7
Kreditno zavarovanje	-785.810	168.472	-466,4
Kavcijsko zavarovanje	322.983	-29.873	1.281,2
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.324.879	2.259.362	58,6
Zavarovanje stroškov postopka	10.748	3.087	348,2
Zavarovanje pomoči	1.342.338	721.467	186,1
Življenjsko zavarovanje	33.292.805	29.847.715	111,5
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	38.812.586	17.459.593	222,3
Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil	0	2.438	-
Skupaj	296.103.320	268.393.776	110,3

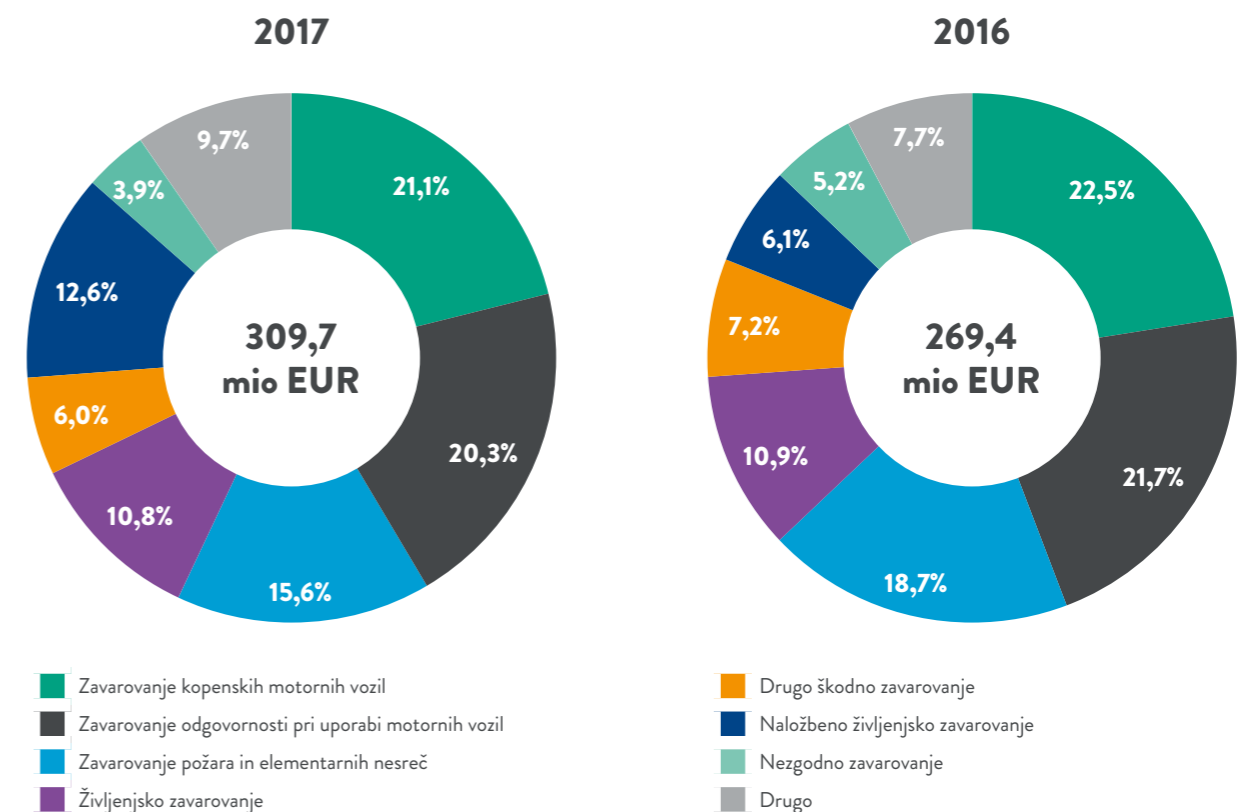
⁴⁷ Ne vključujejo spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij in spremembe zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Sestava konsolidiranih čistih odhodkov za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij po poslovnih odsekih

Pri prikazu čistih odhodkov za škode po poslovnih odsekih je vključena sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij in sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Konsolidirane kosmate škode po zavarovalnih vrstah

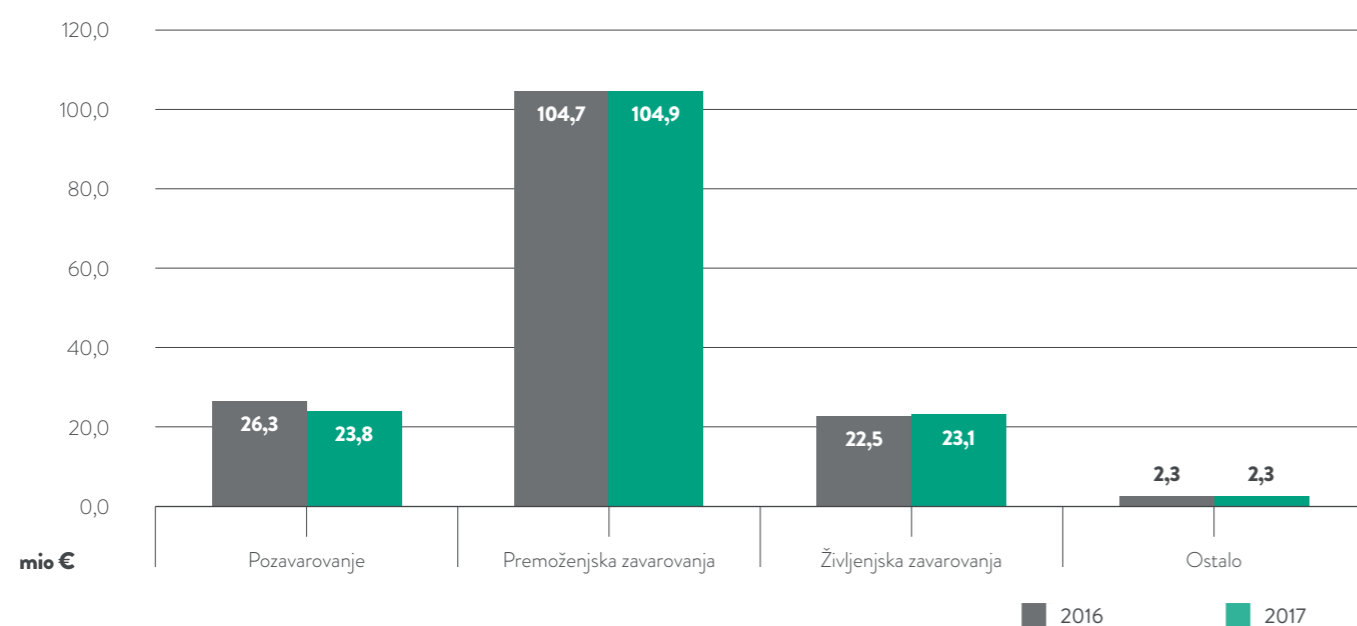

Konsolidirani obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	51.949.127	51.882.550	100,1
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-2.389.002	1.474.454	-162,0
Drugi obratovalni stroški	107.402.203	106.206.482	101,1
Obratovalni stroški	156.962.328	159.563.486	98,4
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-2.870.868	-3.732.607	76,9
Čisti obratovalni stroški	154.091.460	155.830.879	98,9
Kosmati stroškovni količnik	30,8%	32,2%	
Čisti stroškovni količnik	32,7%	34,0%	

Sestava konsolidiranih čistih obratovalnih stroškov po poslovnih odsekih

* Ostalo predstavlja stroške odseka ostalo (nezavarovalne družbe).

Konsolidirani donos naložb

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

(v EUR)	2017	2016	Absolutna razlika
Donos naložbenega portfelja	15.731.567	24.612.812	-8.881.245
Donos naložbenega portfelja z izključitvijo tečajnih razlik	21.662.931	23.122.262	-1.459.331

Donos naložbenega portfelja vključuje prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih.

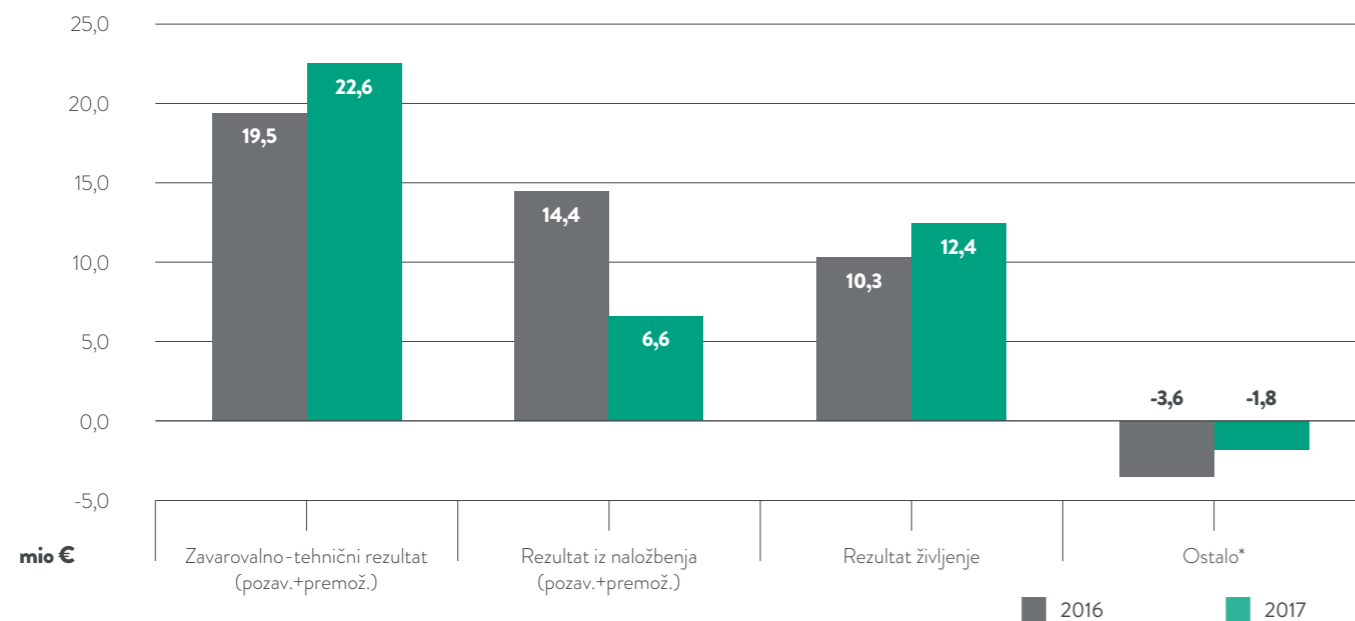
Konsolidirani prihodki in odhodki naložbenega portfelja

(v EUR)	2017	2016	Absolutna razlika
PRIHODKI			
Prihodki od obresti	18.607.327	21.233.656	-2.626.329
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	229.386	737.997	-508.611
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	3.122.333	2.314.834	807.499
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	1.141.433	1.284.400	-142.967
Pozitivne tečajne razlike	4.202.714	7.325.123	-3.122.409
Ostali prihodki	657.837	622.207	35.630
Prihodki naložbenega portfelja	27.961.030	33.518.217	-5.557.187
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.849.384	17.958.678	-1.109.294
ODHODKI			
Odhodki za obresti	718.860	842.126	-123.266
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	79.645	631.525	-551.880
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	584.859	498.683	86.176
Slabitve naložb	320.000	594.683	-274.683
Negativne tečajne razlike	10.134.078	5.834.573	4.299.505
Ostalo	392.021	503.815	-111.794
Odhodki naložbenega portfelja	12.229.463	8.905.405	3.324.058
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	8.256.416	11.256.348	-2.999.932

Prihodki/odhodki vključujejo prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih.

Konsolidirani kosmati poslovni izid

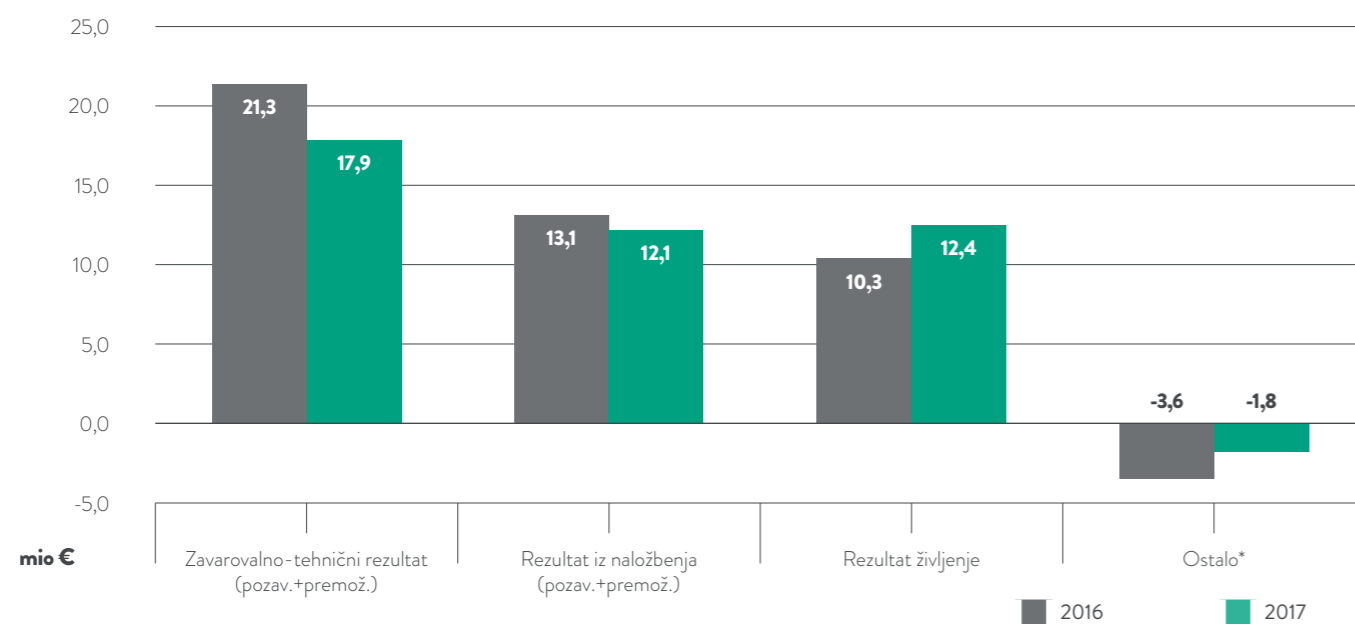
Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida

* Ostalo vključuje kosmati poslovni izid odseka ostalo (nezavarovalne družbe) in slabitev dobrega imena, ki ga v 2017 ni bilo (2016: 1,7 milijona EUR).

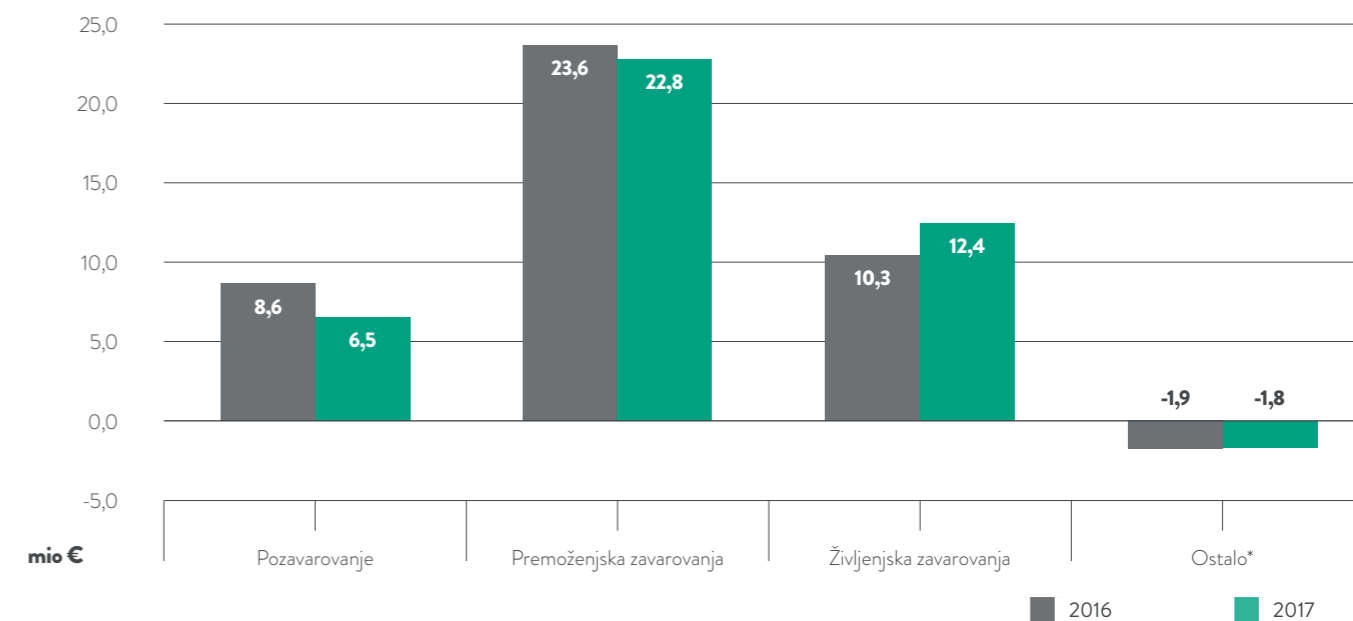
Ker na posamezne elemente izida vplivajo tečajne razlike, smo jih za njegov vsebinski prikaz v spodnjem grafu izločili.

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida z izključitvijo tečajnih razlik

Ostalo vključuje kosmati poslovni izid odseka ostalo (nezavarovalne družbe) in slabitev dobrega imena (2016: 1,7 milijona EUR).

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida po poslovnih odsekih

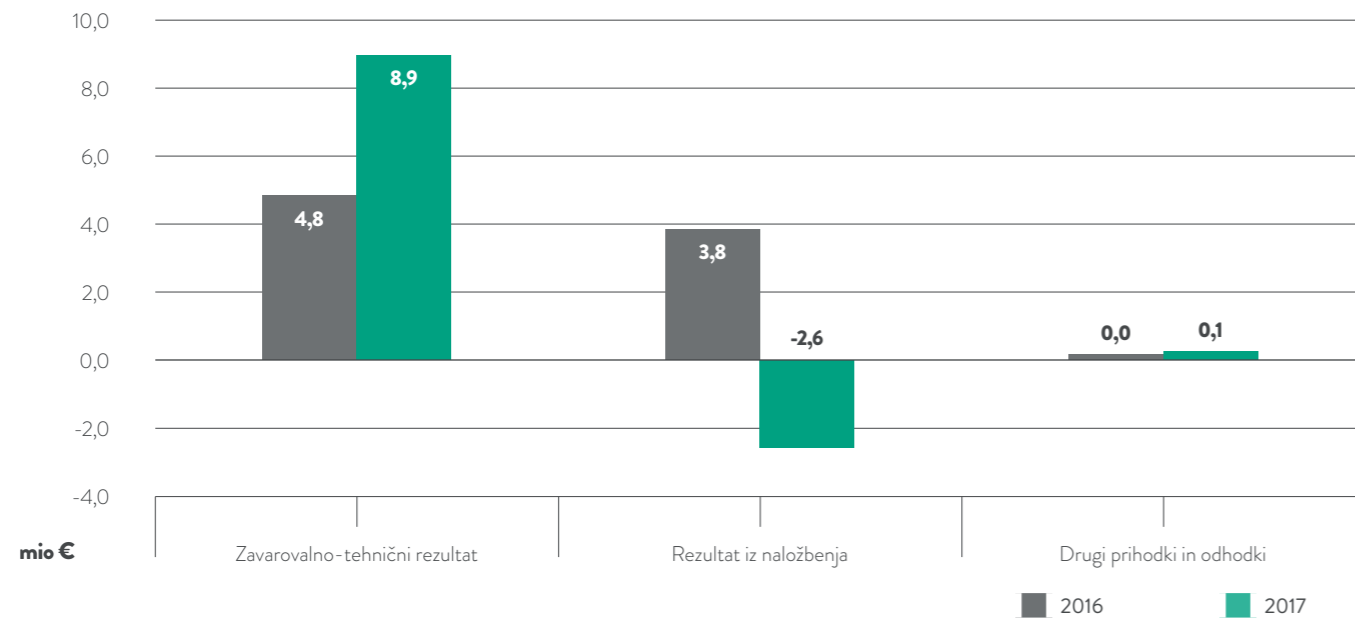

* Ostalo vključuje kosmati poslovni izid odseka ostalo (nezavarovalne družbe).

8.1 Pozavarovanje

Ta odsek odseva dogajanje na portfelju, ki ga Sava Re sklene v tujini, in predstavlja izključno poslovanje družb zunaj skupine Sava Re.

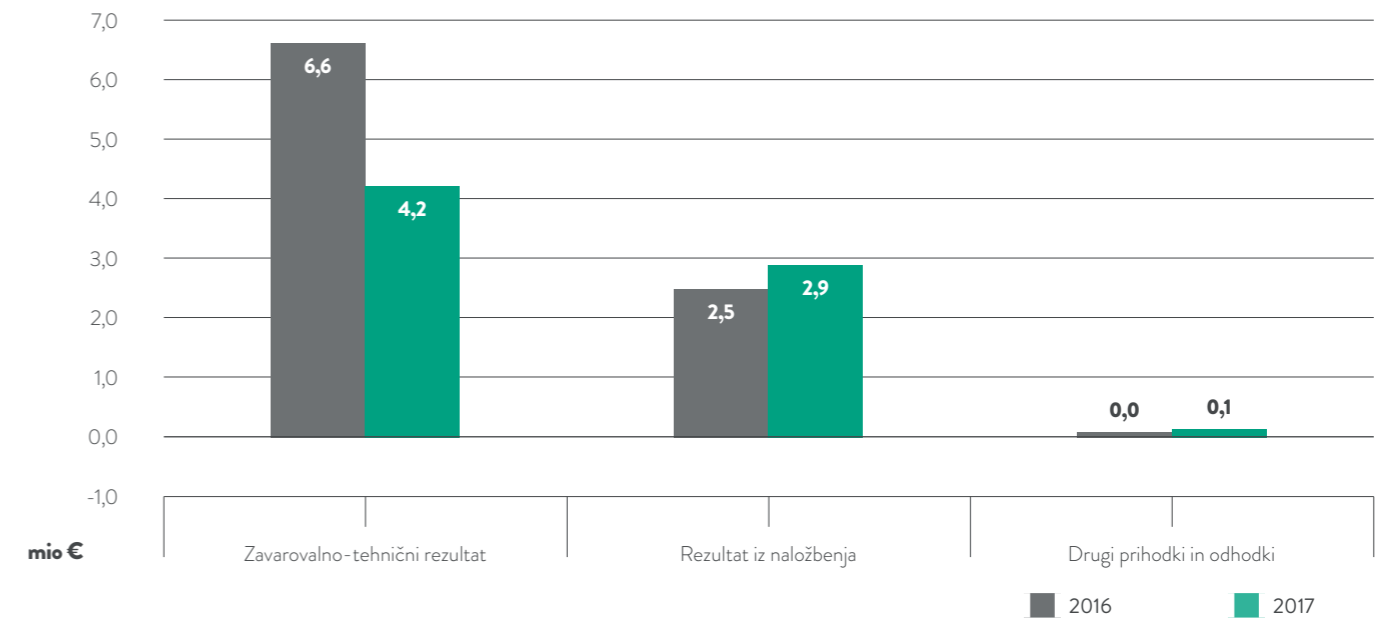
Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; pozavarovanje

Neto vpliv tečajnih razlik na poslovni izid je nepomemben, saj družba sledi usklajeni valutni poziciji na strani sredstev in obveznosti, na rezultat po odsekih pa so tečajne razlike vplivale takole: iz naslova zavarovalno-tehničnih kategorij 4,7 milijona EUR pozitivnega učinka (2016: 1,8 milijona EUR negativnega učinka) in iz naložbene dejavnosti 5,5 milijona EUR negativnega učinka (2016: 1,4 milijona EUR pozitivnega učinka).

V spodnji preglednici je prikazana sestava kosmatega izida odseka pozavarovanje, z izključitvijo tečajnih razlik. S to izključitvijo so bili čisti odhodki za škode višji za 5,1 %, saj je pozavarovalni portfelj prizadelo več škod iz tujine. Največji sta bili neurje v karibskem otočju in poplava rudnika v Rusiji. Čisti merodajni škodni količnik je bil zato slabši za 4,5 o.t. v primerjavi z letom 2016 in je znašal 69,0 %. Rezultat iz naložbenja je bil ugodnejši predvsem zaradi uresničitve kapitalskih dobičkov.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida z izključitvijo tečajnih razlik; pozavarovanje

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; pozavarovanje

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	96.220.818	92.683.719	103,8
Čiste premije	92.506.611	88.620.585	104,4
Sprememba čistih prenosnih premij	-1.753.176	3.786.781	-46,3
Čisti prihodki od premij	90.753.434	92.407.367	98,2

Kosmate premije odseka pozavarovanje so bile v 2017 višje za 3,8 %. Ugodna rast premij je posledica rasti premije neproporcionalnih poslov, po vrsti pozavarovanj pa so visoko absolutno rast premije dosegla pomorska pozavarovanja. Sprememba čistih prenosnih premij je v 2017 negativno vpliva na čiste prihodke premij (zvišanje stanja čistih prenosnih premij), v letu 2016 pa pozitivno. V letu 2016 so se namreč preno-

sne premije znižale zaradi padca kosmate premije in večjega deleža neproporcionalnega portfelja z razmeroma nižjimi prenosnimi premijami.

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Sava Re.

Čisti odhodki za škode⁴⁸

Čisti odhodki za škode; pozavarovanje

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	54.159.750	58.010.218	93,4
Čiste škode	53.508.162	53.730.691	99,6
Sprememba čistih škodnih rezervacij	2.554.245	6.882.231	37,1
Čisti odhodki za škode	56.062.407	60.612.921	92,5

Čisti odhodki za škode z izključitvijo tečajnih razlik; pozavarovanje

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	54.159.750	58.010.218	93,4
Čiste škode	53.508.162	53.730.691	99,6
Sprememba čistih škodnih rezervacij	8.763.433	5.522.126	158,7
Čisti odhodki za škode	62.271.594	59.252.816	105,1

Kosmate škode so bile v primerjavi z letom 2016 nižje za 6,6 %, saj so se v 2016 izplačevale večje škode za pretekla pogodbeno leta.

Čisti odhodki za škode so bili v primerjavi z 2016 nižji za 7,5 %. Sprememba čistih škodnih rezervacij (povišanje) je bila v 2017 nižja kot v 2016 predvsem zaradi vpliva tečajnih razlik, zaradi katerih so se škodne rezervacije v letu 2017 znižale za 6,2 milijona EUR,

v 2016 pa povišale za 1,4 milijona EUR. Z izključitvijo tečajnih razlik, je bila sprememba (povišanje) v 2017 višja kot v 2016, ker so se v 2017 dodatno oblikovane rezervacije za novojavljene škode (škoda v rudniku v Rusiji, trk dveh ladij pri Šanghaju, požar v Rusiji ...).

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; pozavarovanje

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	21.175.815	21.919.227	96,6
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.203.450	937.593	-128,4
Drugi obratovalni stroški			
Obratovalni stroški	24.072.970	26.641.702	90,4
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-300.852	-350.140	85,9
Čisti obratovalni stroški	23.772.118	26.291.562	90,4

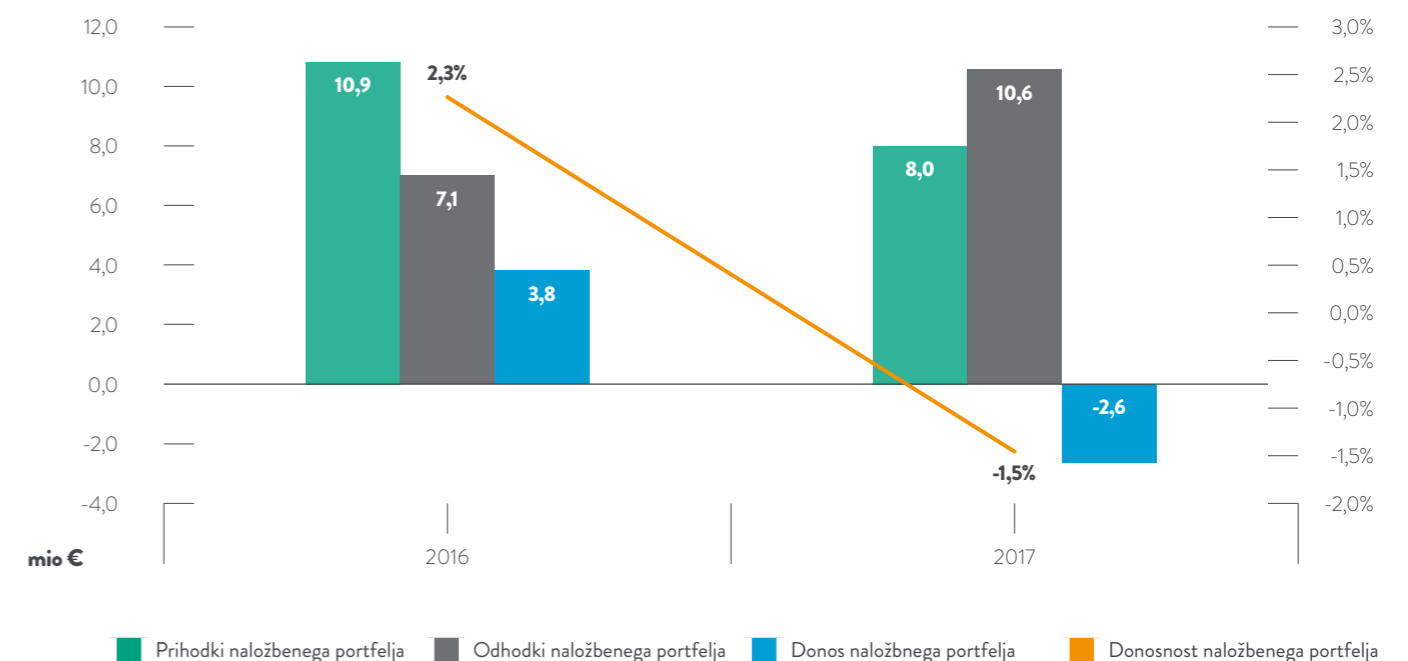
Stroški pridobivanja so bili nižji navkljub rasti kosmate premije. Količnik stroškov pridobivanja v kosmati premiji je za leto 2017 znašal 22,0 %, kar je 1,6 o.t. boljše kot leta 2016. Razmejeni stroški pridobivanja so se v letu 2017 povečali, kar je skladno z rastjo kosmatih premij in prenosnih premij, zato njihova sprememba znižuje obratovalne stroške. V 2016 so se razmejeni

stroški pridobivanja znižali skladno z znižanjem premij in prenosnih premij. Rast drugih obratovalnih stroškov izvira iz naraslih stroškov dela in amortizacije zaradi višjih stroškov programske opreme.

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

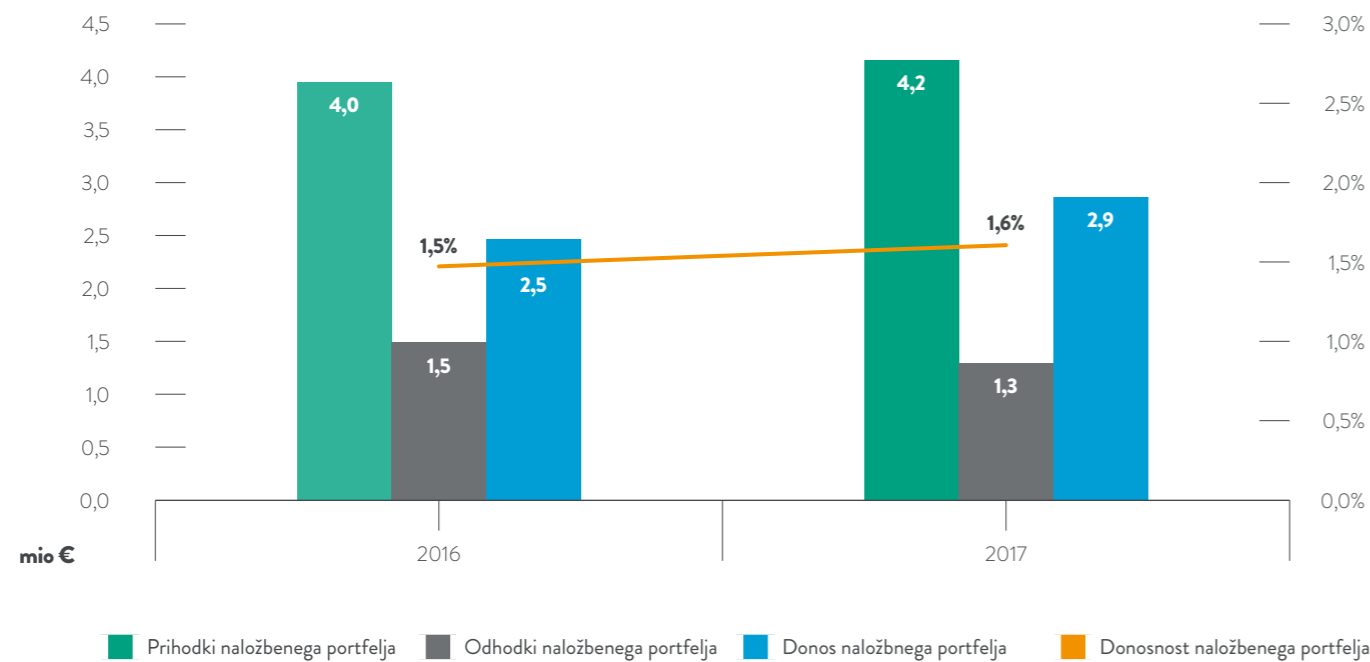
Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; pozavarovanje

Prihodki/odhodki vključujejo prihodek/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih.

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja brez tečajnih razlik; pozavarovanje

Podatki za 2016 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2016, ker so bile v prikazu izključene še tečajne razlike odsekov premoženje in življenje.

Ker se tečajne razlike nanašajo predvsem na Savo Re in njihov učinek ne vpliva v celoti na poslovni izid, je v zgornjem grafu prikazan donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik, ki se nanašajo na pozavarovanje.

V primerjavi z letom 2016 je skupina na odseku pozavarovanje realizirala za 0,6 milijona EUR višji donos. Na to so vplivali predvsem uresničeni kapitalski dobički.

8.2 Premoženska zavarovanja

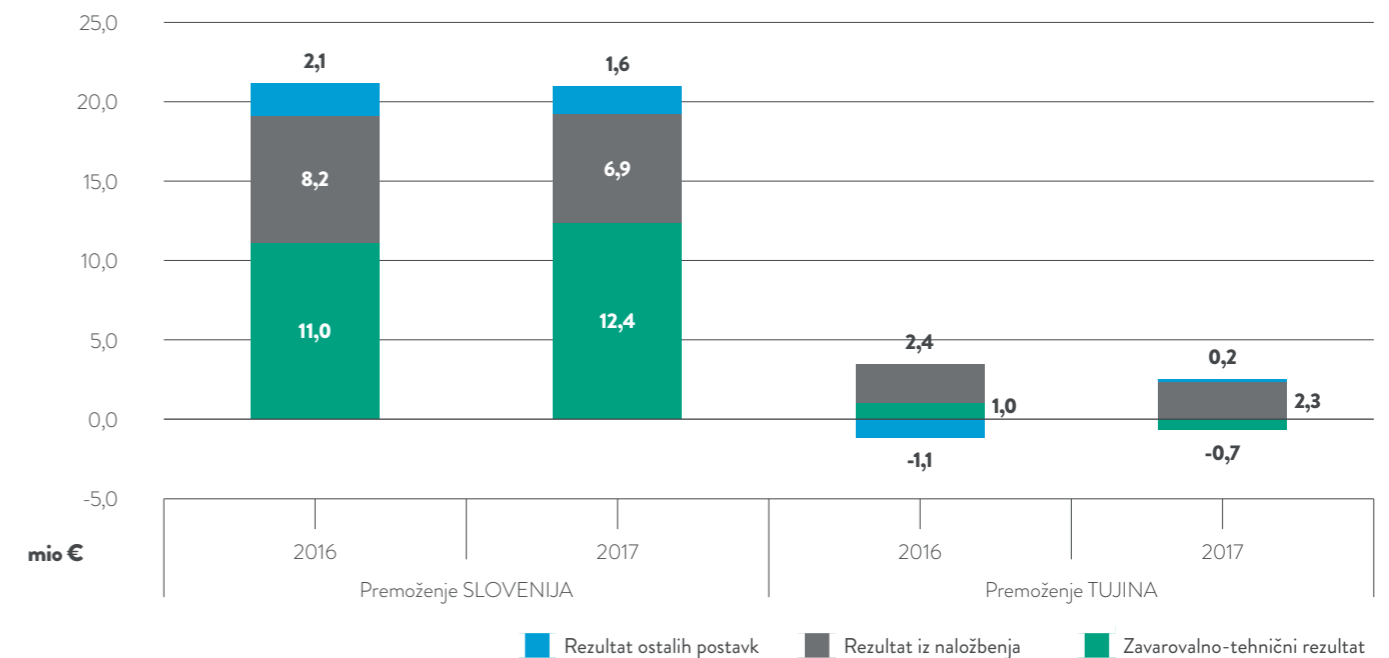
V odseku premoženjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, premoženje,
- Sava osiguranje (MNE),
- Sava neživotno osiguranje (SRB),
- Sava osiguruvanje (MKD),
- Illyria.

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku premoženje Slovenija, hrvaški del pa v odseku premoženje tujina.

Izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; premoženjska zavarovanja

Poslovni odsek premoženjskih zavarovanj je imel v letu 2017 za 0,8 milijona EUR slabši konsolidirani izkaz poslovnega izida kakor leta 2016. Od tega je bil v slovenski zavarovalnici slabši za 0,3 milijona EUR, v tujini pa za 0,5 milijona EUR.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je bil boljši za 1,4 milijona EUR. Njegovo izboljšanje je predvsem posledica višjih čistih prihodkov od premij in nižjih obratovalnih stroškov, sicer pa je imela družba več škodnih dogodkov zaradi poletnih neurij in nekaj večjih premoženjskih škod. Pozitivno je vplivalo na izid tudi sproščanje škodnih rezervacij iz naslova preteklih let.

Rezultat iz naložbenja slovenskega dela premoženjskih zavarovalnic se je poslabšal za 1,2 milijona EUR zaradi nižjih obrestnih prihodkov (nižje ravni obrestnih mer na kapitalnih trgih), pa tudi drugih prihodkov od naložb (nižji dobički od prodaje naložb).

Slabši rezultat ostalih postavk premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je predvsem posledica padca drugih prihodkov.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjskih zavarovalnic v tujini se je poslabšal za 1,7 milijona EUR. To poslabšanje je bilo predvsem posledica večjih škodnih dogodkov kosovske in makedonske premoženjske zavarovalnice.

Boljši rezultat ostalih postavk premoženjskih zavarovalnic v tujini je posledica manjših slabitev dobrega imena v letu 2016, ki jih v letu 2017 ni bilo. V letu 2016 je bilo zaradi odmika od načrtovanih rezultatov

namreč oslABLJENO dobro ime kosovske zavarovalnice, kar je imelo vpliv na konsolidacijo v višini 1,7 milijona EUR, v letu 2017 pa slabitev dobrega imena ni bilo.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	330.931.091	310.937.672	106,4
Čiste premije	300.773.781	284.155.677	105,8
Sprememba čistih prenosnih premij	-10.471.397	-4.613.274	-27,0
Čisti prihodki od premij	290.302.385	279.542.403	103,8

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2017	2016	Indeks	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	270.369.068	255.823.534	105,7	60.562.023	55.114.138	109,9
Čiste premije	244.442.228	233.021.200	104,9	56.331.553	51.134.477	110,2
Sprememba čistih prenosnih premij	-8.441.411	-2.993.035	-82,0	-2.029.986	-1.620.239	74,7
Čisti prihodki od premij	236.000.817	230.028.165	102,6	54.301.567	49.514.238	109,7

Nekonsolidirane kosmate premije premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	270.515.513	255.985.530	105,7
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	10.632.760	8.801.827	120,8
Sava neživotno osiguranje (SRB)	16.554.669	14.745.052	112,3
Illyria	8.298.477	7.120.933	116,5
Sava osiguruvanje (MKD)	12.740.051	12.197.976	104,4
Sava osiguranje (MNE)	12.354.736	11.656.792	106,0
Skupaj	331.096.207	310.508.111	106,6

Kosmate premoženjske zavarovalne premije so se v letu 2017 zvišale za 6,4 %, kar je posledica rasti kosmatih premoženjskih premij vseh zavarovalnic v skupini. V Sloveniji so bile višje za 5,7 %, in sicer zaradi povečanega obsega avtomobilskih zavarovanj, pa tudi zavarovanja pomoči in premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu. Rast premij avtomobilskih zavarovanj

na individualnem sektorju je izhajala iz povečanega števila polic in rasti povprečne premije, pa tudi povečanega števila prodanih zavarovanj s širšimi kritiji. Rast premij avtomobilskih zavarovanj na poslovnem sektorju pa je bila posledica zvišanja premij pri nekaterih zavarovancih in povečanega obsega poslovanja z lizinskiimi hišami. Rast premoženjskih zavarovanj v ožjem

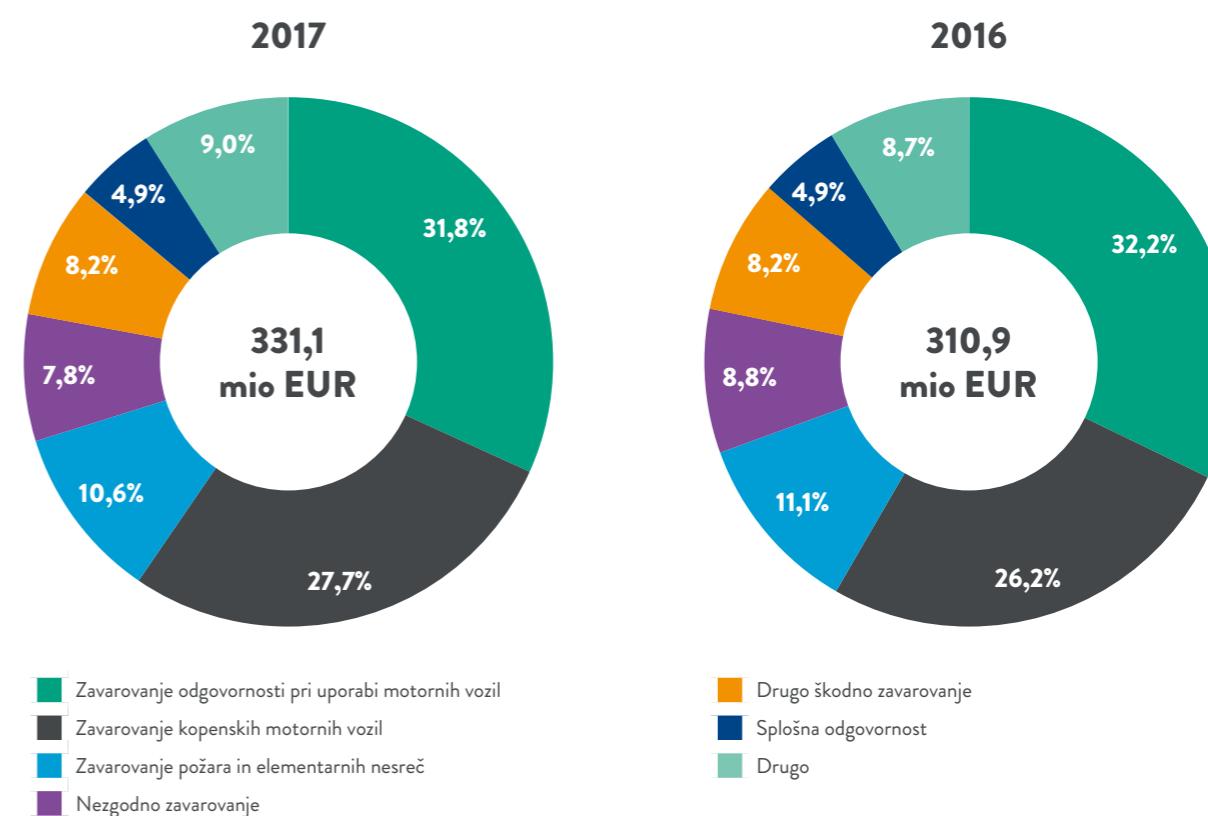
pomenu je bila posledica pridobitve nekaterih novih zavarovancev in zvišanja premij obstoječih zavarovancev zaradi večjega števila zavarovanih predmetov.

Kosmate premije premoženjskih zavarovanj v tujini so se povečale za 9,9 %, in sicer v vseh premoženjskih zavarovalnicah v tujini, pri čemer je imela največjo rast podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem. Ta podružnica je na večini zavarovalnih vrst presešla kosmate premije iz leta 2016, kar je posledica dobrega pozicioniranja internetne prodaje in tako večje prepoznavnosti, izboljšanja poplačljivosti premij, povečanja produktivnosti lastne prodajne mreže in rasti zunanjih prodajnih kanalov. Največje povečanje je bilo zaznati pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti. Skupna rast premoženjske premije podružnice je znašala 20,8 %, medtem ko je hrvaški zavarovalni trg na področju premoženjskih zavarovanj zrasel za 6,0 %. Po rasti premoženjskih kosmatih premij sta sledili kosovska in srbska premoženjska zavarovalnica. Premoženjska zavarovalnica na Kosovu je največjo absolutno rast kosmatih premij dosegla pri zdravstvenih zavarovanj zaradi povečanih prodajnih aktivnosti ter

pri zavarovanju pomoči zaradi podražitve in uvedbe novega produkta. Srbska premoženjska zavarovalnica je največjo absolutno rast premij dosegla pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti in zdravstvene asistencije za pomoč v tujini zaradi večjega poudarka na prodaji teh produktov, lojalne in stabilne prodajne mreže ter povečanega povpraševanja s strani zavarovancev. Premoženjska zavarovalnica v Črni gori je dosegla najvišjo rast kosmatih premij na področju drugega škodnega zavarovanja zaradi pridobitve večjega zavarovanca. Premije v makedonski zavarovalnici pa so se povečale zaradi pridobitve večjih zavarovancev na področju zavarovanja odgovornosti pri uporabi motornih vozil, večje produkcije individualnega in poslovnega avtomobilskega kaska in pridobitve novih večjih zavarovancev pri nezgodnem zavarovanju fizičnih oseb. Čiste premije premoženjskih zavarovanj so se v letu 2017 zvišale za 5,8 %. Skladno s povišanjem kosmatih premij so se zvišale tudi premije, oddane v pozavarovanje, in prenosne premije.

Skupno so se iz navedenih razlogov čisti prihodki od premij zvišali za 3,8 %.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij premoženjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	183.008.928	166.151.248	110,1
Čiste škode	167.923.780	155.738.877	107,8
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-78.266	4.479.457	-1,7
Čisti odhodki za škode	167.845.514	160.218.334	104,8

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2017	2016	Indeks	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	154.626.111	143.614.923	107,7	28.382.817	22.536.325	125,9
Čiste škode	143.274.196	134.776.285	106,3	24.649.585	20.962.591	117,6
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-526.011	3.691.798	-14,2	447.745	787.659	56,8
Čisti odhodki za škode	142.748.185	138.468.083	103,1	25.097.330	21.750.251	115,4

Nekonsolidirane kosmate škode premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	155.408.220	144.268.145	107,7
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	4.504.967	3.757.231	119,9
Sava neživotno osiguranje (SRB)	6.300.523	6.156.554	102,3
Illyria	4.512.001	3.497.451	129,0
Sava osiguranje (MKD)	8.899.999	4.875.105	182,6
Sava osiguranje (MNE)	4.314.186	4.166.875	103,5
Skupaj	183.939.896	166.721.361	110,3

Kosmate škode za slovenski posel so bile v letu 2017 višje zlasti zaradi rasti kosmatih škod na zasebnem sektorju avtomobilskih zavarovanj in deloma na področju asistenčnih zavarovanj. Glavni vzrok za preseganje škod v primerjavi z letom prej je bilo izplačilo škod zaradi toče v letu 2017, ki so nastale v letu 2016 (trije večji škodni dogodki). Večje škode v letu 2017 so bile posledica več škodnih dogodkov zaradi vremenskih ujm (junij, julij, avgust in december) ter rasti števila prodanih avtomobilskih in asistenčnih zavarovanj individualnega sektorja. Pri avtomobilskih zavarovanjih poslovnega sektorja pa je bilo preseganje škod iz leta 2016 zlasti v zvezi z zavarovanjem odgovornosti pri uporabi motornih vozil zaradi ene večje škode in več manjših škod ter večjega števila prodanih zavarovanj, ki ob isti škodni pogostnosti pomeni več

prijavljenih škod. Večja izplačila na odseku ožjega premoženja so bila prav tako posledica škodnih dogodkov iz vremenskih ujm iz leta 2016 in 2017. Del teh škod je bil že rezerviran v letu 2016, zato njihovo izplačevanje ni imelo večjega vpliva na poslovni izid.

Kosmate škode za posel iz tujine so bile višje za 25,9 %. Na rast je najbolj vplivalo izplačilo večjih odgovornostnih škod premoženjske zavarovalnice v Makedoniji, ki pa ni imelo vpliva na poslovni izid, saj so bile zanje v prejšnjih letih oblikovane škodne rezervacije. Makedonska zavarovalnica je utrpela tudi nekaj večjih škod na avtomobilskem kasku in drugem škodnem zavarovanju kot posledica neurja v juniju 2017 na območju Skopja. V zadnjem kvartalu leta 2017 pa je bila likvidirana velika škoda iz drugega škodnega zavarovanja

premoženja. Povečanje kosmatih škod kosovske premoženjske zavarovalnice je nastalo zaradi večje škode na področju zavarovanja požara in drugih elementarnih nesreč ter povečanega obsega sklenjenih zdravstvenih zavarovanj v primerjavi z letom 2016. Povečanje kosmatih škod Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je bilo posledica rasti števila manjših škod in ene večje škode iz leta 2013 v zvezi z zavarovanjem avtomobilske odgo-

vornosti. V črnogorski zavarovalnici je zaznati manjšo rast škod zaradi nekaj večjih škod na požarnem in drugem škodnem zavarovanju, zavarovanju avtomobilske odgovornosti in zavarovanju nezgode.

Padec čistih škodnih rezervacij izhaja predvsem iz izplačila škod (iz rezervacij) na slovenskem delu za točo iz leta 2016.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	24.484.789	24.091.300	101,6
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-677.906	343.311	-197,5
Drugi obratovalni stroški	83.642.953	83.583.937	100,1
Obratovalni stroški	107.449.836	108.018.548	99,5
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-2.523.519	-3.313.876	76,2
Čisti obratovalni stroški	104.926.317	104.704.672	100,2

Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

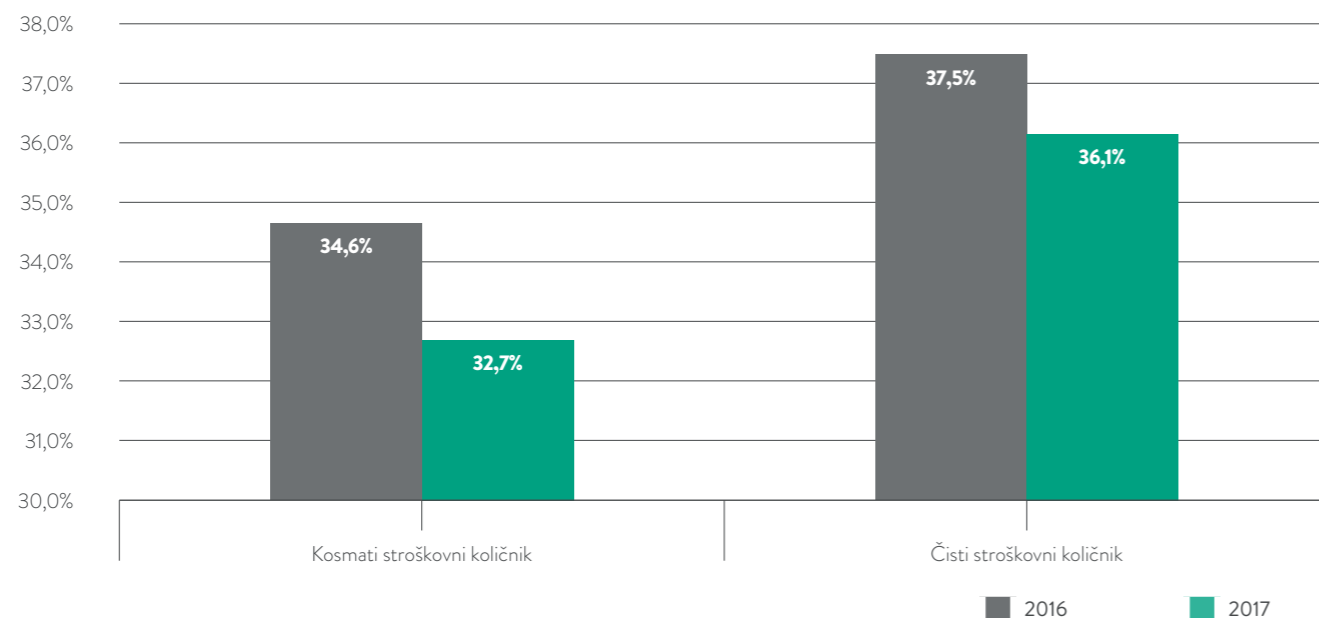
(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	73.184.792	74.700.751	98,0
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	4.967.296	4.567.819	108,7
Sava neživotno osiguranje (SRB)	9.169.939	7.778.202	117,9
Illyria	2.697.296	2.666.892	101,1
Sava osiguranje (MKD)	5.190.358	5.024.561	103,3
Sava osiguranje (MNE)	5.608.720	5.613.168	99,9
Skupaj	100.818.400	100.351.393	100,5

Konsolidirani stroški pridobivanja zavarovanj so zrasli za 1,6 %, in sicer zaradi rasti konsolidiranih premoženjskih premij in s tem povezanega naraščanja provizij zastopnikom in agencijam. Skupna rast teh stroškov bi bila še višja zaradi rasti teh stroškov na slovenskem delu, vendar so se stroški podružnice Zavarovalnice Sava zaradi prilagoditve slovenskemu delu prerazporedili. Pred združitvijo so namreč v podružnici prikazovali celotne plače zastopnikov med stroški pridobivanja, po združitvi pa jih prikazujejo med drugimi obratovalnimi stroški (stroški dela). Iz istega razloga je bilo v letu 2017 zaznati negativno spremembo v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj.

Konsolidirani drugi obratovalni stroški so zaradi racionalizacije ostali na ravni preteklega leta. Ti stroški slovenskega dela premoženjskih zavarovalnic so se znižali za 4,7 % kot posledica združitve zavarovalnic in doseženih sinergijskih učinkov, v tujini pa so se za 13,7 % zvišali. Vzrok naraščanja drugih obratovalnih stroškov v tujini je predvsem v rasti stroškov premoženjske zavarovalnice v Srbiji, in sicer stroškov dela in izrednih stroškov spremembe celostne podobe družbe. Stroški podružnice na Hrvaškem so se povečali predvsem zaradi rasti stroškov dela pri že zgoraj omenjeni prilagoditvi in prerazporeditvi stroškov plač zastopnikov. Rast stroškov makedonske zavarovalnice pa je povezana s prenovo poslovnih prostorov in stroški za spremembo grafične podobe.

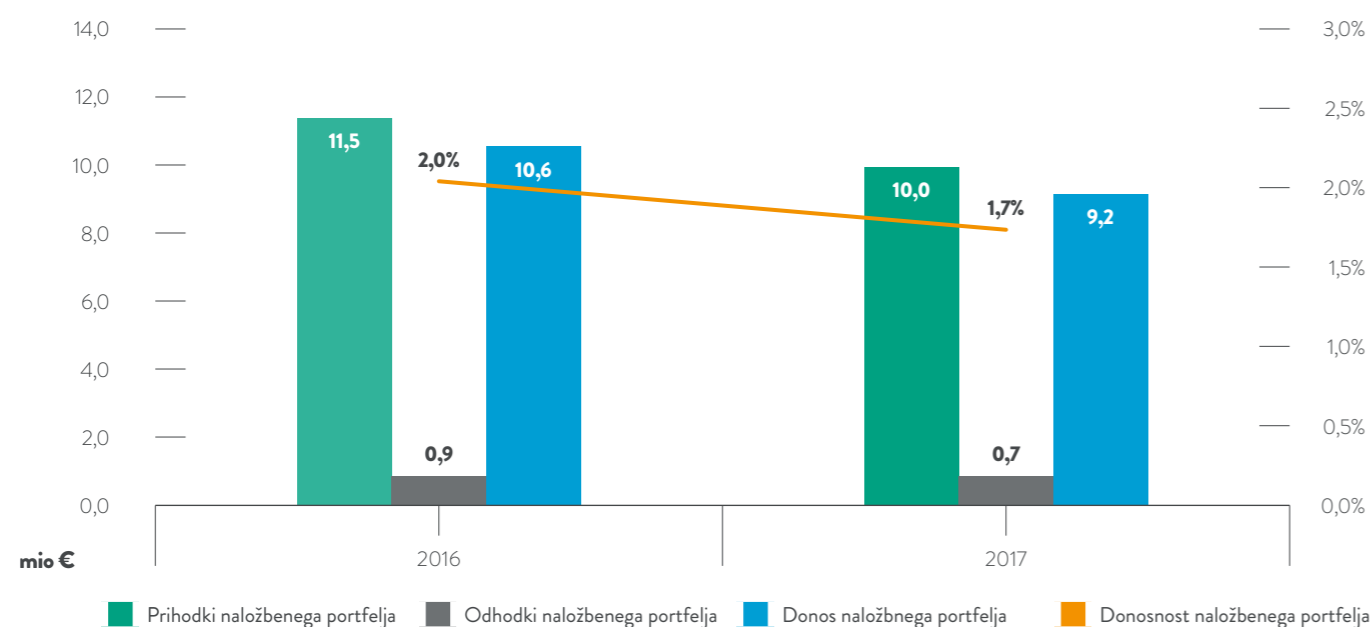
Konsolidirani kosmati obratovalni stroški (brez spremembe razmejenih stroškov pridobivanja) premoženjskih zavarovanj so se povečali za 0,4 %, kosmate konsolidirane premije pa za 6,4 %, zaradi česar se je kosmati stroškovni količnik znižal za 2 odstotni točki.

Kosmati stroškovni količnik; premoženjska zavarovanja

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; premoženjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja premoženjskih zavarovanj je v letu 2017 znašal 9,2 milijona EUR in je bil v primerjavi z letom 2016 nižji za 1,4 milijona EUR. Na nižji donos so najbolj vplivali nižji obrestni prihodki (1,1 milijona EUR). Donosnost obdobja je znašala 1,7 %.

8.3 Življenjska zavarovanja

V odseku življenjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, življenje
- Sava životno osiguranje (SRB)
- Illyria Life
- Sava pokojninska

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku življenje Slovenija, hrvaški del pa v odseku življenje tujina.

Izkaz poslovnega izida in finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	90.081.522	86.583.763	104,0
Čiste premije	89.709.743	86.186.378	104,1
Sprememba čistih prenosnih premij	100.431	-34.622	490,1
Čisti prihodki od premij	89.810.174	86.151.756	104,2

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2017	2016	Indeks	2017	2016	Indeks
Kosmate premije	82.999.362	80.073.263	103,7	7.082.160	6.510.500	108,8
Čiste premije	82.646.012	79.697.487	103,7	7.063.731	6.488.891	108,9
Sprememba čistih prenosnih premij	108.607	-8.761	1439,7	-8.176	-25.861	168,4
Čisti prihodki od premij	82.754.619	79.688.726	103,8	7.055.555	6.463.030	109,2

Nekonsolidirane kosmate premije življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	80.880.631	78.962.673	102,4
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	3.721.715	3.505.085	106,2
Sava životno osiguranje (SRB)	1.654.286	1.312.639	126,0
Illyria Life	1.708.366	1.692.776	100,9
Sava pokojninska	2.118.731	1.110.590	190,8
Skupaj	90.083.729	86.583.762	104,0

Kosmate premije življenjskih zavarovalnic so se v primerjavi z letom 2016 povečale tako v Sloveniji kot pri zavarovalnicah v tujini. Zavarovalnica Sava je po likvidaciji skladov DWS FlexPension s strani upravljalca DWS, s prodajno akcijo nagovorila zavarovance s privarčevanimi sredstvi iz tega naslova k sklenitvi novega primerljivega zavarovanja, za kar je bil na novo oblikovan interni sklad. To je povzročilo rast kosmatih premij za 2,2 milijona EUR.

Doživetje večjega števila polic naložbenih zavarovanj v januarju 2017 je na drugi strani negativno vplivalo na rast kosmatih premij v Sloveniji, a so bile v pomembni meri nadomeščene, saj se je veliko zavarovancev odločilo za sklenitev novega zavarovanja.

K rasti premij življenjskih zavarovanj v Sloveniji je dodatno prispevala družba Sava pokojninska z rastjo enkratnih premij za rente. Ta del se bo v prihodnje še povečeval zaradi doseganja upokojitvene starosti

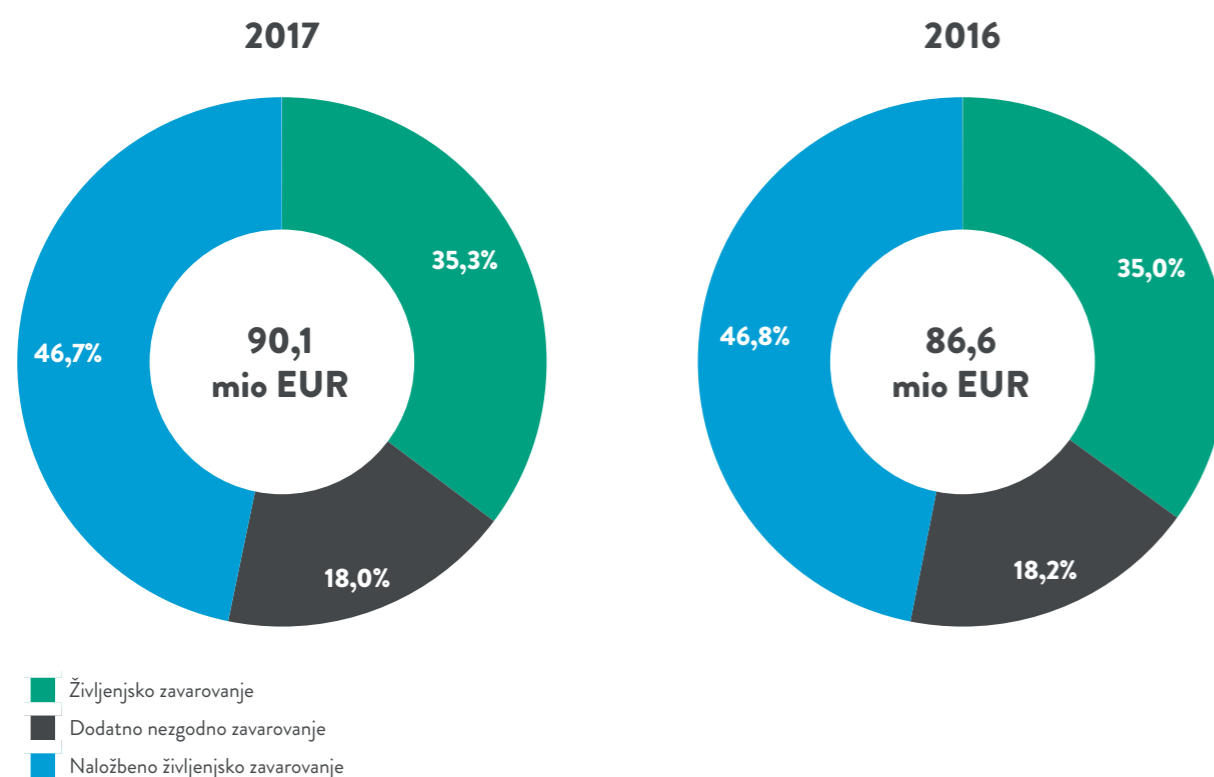
zavarovancev, pri čemer sredstva iz varčevalnih računov preidejo v rentni del.

Kosmate premije so se povešale tudi v drugih državah, največ v Srbiji, kjer je družba Sava životno osiguranje (SRB) zagotovila 26-odstotni dvig premij, s prizadevanjem za širitev prodajne mreže in povečanje produktivnosti.

Visoko rast je značilna tudi za hrvaški del Zavarovalnice Sava, ki je v letu 2017 povečal premijo za 6,2 %, medtem ko je imel hrvaški življenjski zavarovalni trg 1,5-odstotno rast. Na to je vplivala predvsem povečana prodaja rizičnih življenjskih zavarovanj.

Vse družbe skupine Sava Re si prizadevajo za izboljšanje lastne prodajne mreže z izobraževanjem in usposabljanjem prodajnega osebja, hkrati pa iščejo možnosti za rast po drugih prodajnih kanalih.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij življenjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	72.558.482	45.284.330	160,2
Čiste škode	72.448.690	45.156.575	160,4
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-253.291	2.405.946	-10,5
Čisti odhodki za škode	72.195.399	47.562.521	151,8
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	1.829.203	7.967.906	23,0
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.121.327	17.442.161	6,4
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	75.145.929	72.972.588	103,0

* Večinoma so to matematične rezervacije.

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2017	2016	Indeks	2017	2016	Indeks
Kosmate škode	70.779.111	43.515.230	162,7	1.779.371	1.769.100	100,6
Čiste škode	70.671.036	43.389.751	162,9	1.777.654	1.766.823	100,6
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-212.945	2.414.190	-8,8	-40.346	-8.244	-289,4
Čisti odhodki za škode	70.458.091	45.803.941	153,8	1.737.308	1.758.579	98,8
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-894.199	5.821.095	-15,4	2.723.402	2.146.811	126,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.108.638	17.435.867	6,4	12.689	6.294	201,6
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	70.672.530	69.060.903	102,3	4.473.399	3.911.684	114,4

* Večinoma so to matematične rezervacije.

Nekonsolidirane kosmate škode življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	70.327.201	43.231.245	162,7
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	875.387	1.102.122	79,4
Sava životno osiguranje (SRB)	361.844	370.532	97,7
Illyria Life	542.541	296.446	183,0
Sava pokojninska	451.910	283.985	159,1
Skupaj	72.558.883	45.284.330	160,2

Kosmate škode v Sloveniji so zrasle za 62,7 %, kar je posledica doživetij večjega števila polic naložbenih zavarovanj v januarju 2017. Gibanje škod je treba opazovati skupaj s spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Kosmate škode so se povečale tudi v tujini, in sicer zaradi rasti škod Illyrie Life, ki je imela letos več škod iz doživetij in nezgodne smrti, hkrati pa se je povečalo število odkupov, saj je več zavarovanj doseglo dobo, ko jih je mogoče odkupiti.

Povečanje zneska izplačanih škod družbe Sava pokojninska je posledica povečanja števila zavarovancev, ki prejema mesečno rento. V prihodnje se bodo zaradi upokojevanja zavarovancev izplačila povečevala.

Gibanje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij je v splošnem posledica zvišanja oziroma znižanja matematičnih rezervacij, ki se povečujejo s trajanjem zavarovanja in zrelostjo portfelja ter zmanjšujejo z izplačilom škod. Zavarovalnica Sava v Sloveniji je v letu 2017 izplačala precej škod iz doživetij, zato se je stanje matematičnih rezervacij znižalo, medtem ko so se matematične rezervacije hrvaškega dela Zavarovalnice Sava in Sava životno osiguranje (SRB) povečale skladno s staranjem in rastjo portfelja.

Na spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje pri slovenskih zavarovalnicah poleg izplačila škod vpliva gibanje tečajev vzajemnih skladov.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	6.288.523	5.872.023	107,1
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-507.646	193.550	-262,3
Drugi obratovalni stroški	17.319.566	16.494.852	105,0
Obratovalni stroški	23.100.443	22.560.425	102,4
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-46.498	-68.591	67,8
Čisti obratovalni stroški	23.053.945	22.491.834	102,5

Višji stroški pridobivanja so predvsem posledica povišanja stroškov pridobivanja slovenskega dela Zavarovalnice Sava zaradi večje produkcije in drugačne dinamike vračunanih stroškov. Iz istega razloga je v letu 2017 nastala negativna sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj.

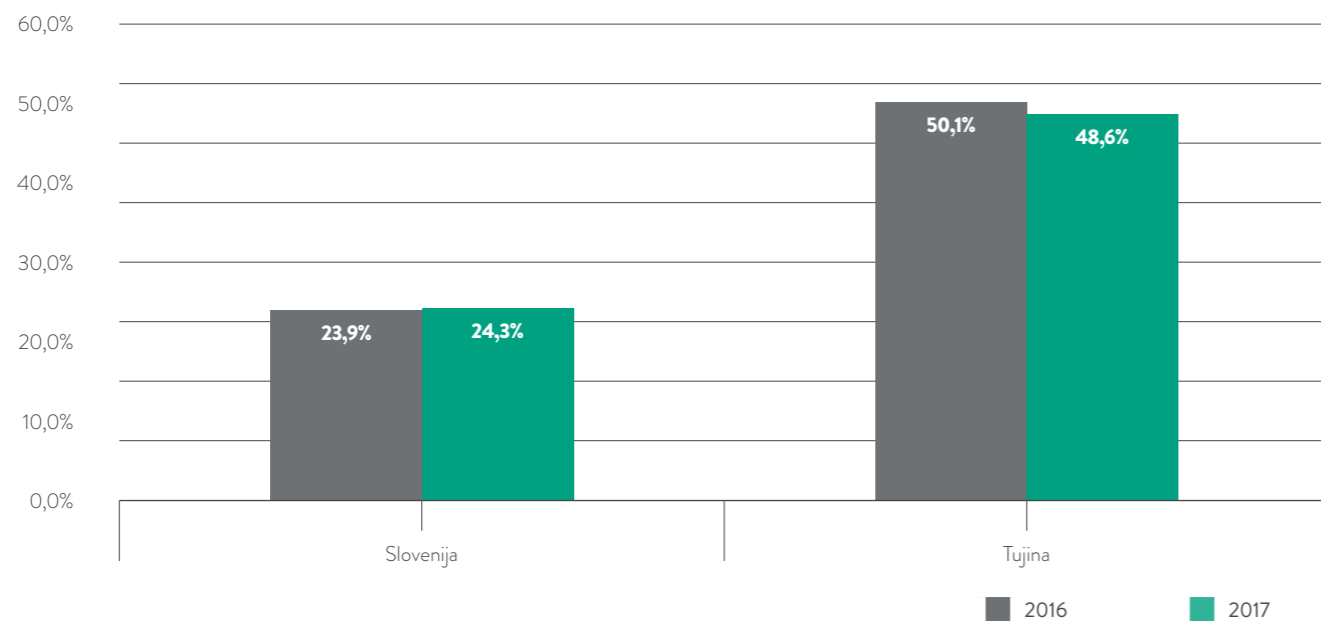
Povečanje drugih obratovalnih stroškov je posledica povečanja stroškov pri vseh družbah, najbolj pa pri hrvaškem delu Zavarovalnice Sava in pri družbi Sava životno osiguranje (SRB). Pri prvem gre le za prerazporeditev stroškov zaradi prilagoditve sloven-

skemu delu - na Hrvaškem so namreč pred združitvijo celotne plače zastopnikov prikazovali med stroški pridobivanja, po združitvi 2. 11. 2016 pa jih prikazujejo med drugimi obratovalnimi stroški. V skupnem seštevku so ti stroški ostali na enaki ravni kakor v predhodnem letu. Sava životno osiguranje (SRB) pa je v letu 2017 povečala stroške dela v prodaji, kar je povezano z večjo prodajo novih zavarovanj, hkrati pa so narasli stroški storitev zaradi vlaganj v izboljšavo informacijske podpore in stroški, povezani s spremembo grafične podobe.

Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	18.268.052	17.096.681	106,9
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	1.703.900	1.796.973	94,8
Sava životno osiguranje (SRB)	1.179.043	919.592	128,2
Illyria Life	503.510	487.408	103,3
Sava pokojninska	1.393.969	1.335.107	104,4
Skupaj	23.048.475	21.635.760	106,5

Kosmati stroškovni količnik; življenjska zavarovanja

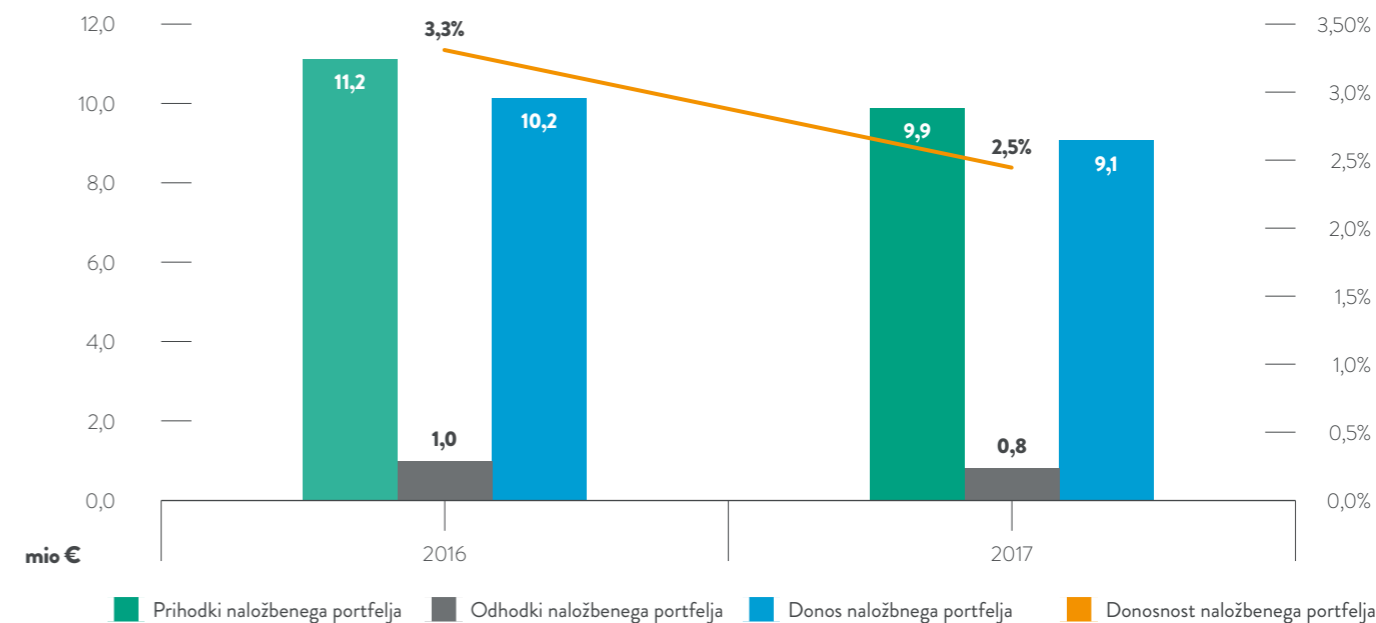

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik se je v primerjavi z letom 2016 pri slovenskih družbah povečal za 0,4 o.t., kar je posledica povečanja stroškov pri slovenskem delu Zavarovalnice Sava in tudi pri družbi Sava pokojninska.

Pri zavarovalnicah v tujini se je konsolidirani stroškovni količnik znižal za 1,5 o.t. zaradi rasti kosmatih premij. Konsolidirani kosmati stroški družb zunaj Slovenije so se sicer povečali za 0,2 milijona EUR iz zgoraj navedenih razlogov.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; življenjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja življenjskih zavarovanj je bil za 1,1 milijona EUR nižji od donosa v letu 2016. Na nižje prihodke v letu 2017 so vplivali predvsem nižji prihodki od obresti (1,2 milijona EUR). Odhodki naložbenega portfelja so v obravnavanem obdobju

znašali 0,8 milijona EUR in so bili za 0,2 milijona EUR nižji od odhodkov v letu 2016. V letu 2017 skupina pri življenjskih zavarovanjih ni imela izgub (2016: 0,2 milijona EUR). Donosnost naložb v letu 2017 je znašala 2,5 %.

9 FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE SAVA RE

Bilančna vsota skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2017 znašala 1.708,3 milijona EUR, kar je 2,2 % več kot konec leta 2016. V nadaljevanju so opisane postavke sredstev in obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2017 predstavljale najmanj 5-odstotni strukturni delež med sredstvi oziroma obveznostmi ali pa je sprememba v obdobju poročanja presegla 2 % kapitala.

9.1 Sredstva

Stanje in sestava konsolidiranih sredstev

(v EUR)	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	31.12.2016	Sestava 31.12.2016
SREDSTVA	1.708.348.067	100,0 %	1.671.189.179	100,0 %
Neopredmetena sredstva	22.712.944	1,3 %	25.508.583	1,5 %
Opredmetena osnovna sredstva	45.438.014	2,7 %	51.887.127	3,1 %
Odložene terjatve za davek	2.107.564	0,1 %	2.326.063	0,1 %
Naložbene nepremičnine	15.364.184	0,9 %	7.933.786	0,5 %
Finančne naložbe	1.038.125.019	60,8 %	1.030.235.239	61,6 %
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	227.228.053	13,3 %	224.175.076	13,4 %
Znesek ZTR*, prenesen pozavarovateljem	30.787.241	1,8 %	28.444.628	1,7 %
Sredstva iz finančnih pogodb	129.622.131	7,6 %	121.366.122	7,3 %
Terjatve	138.455.525	8,1 %	127.408.527	7,6 %
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	18.507.194	1,1 %	16.510.536	1,0 %
Druga sredstva	2.043.395	0,1 %	1.366.844	0,1 %
Denar in denarni ustrezniki	37.956.119	2,2 %	33.939.160	2,0 %
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	684	0,0 %	87.488	0,0 %

* ZTR = zavarovalno-tehnične rezervacije

9.1.1 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi z letom 2016 znižala za 12,4 % oziroma za 6,4 milijona EUR.

Znižanje opredmetenih osnovnih sredstev je predvsem posledica prerazporeditve nepremičnine na Baragovi 5 v Ljubljani v vrednosti 5,2 milijona EUR na

postavko naložbene nepremičnine, saj je bila podpisana pogodba z najemniki in je nepremičnina prešla v uporabo. Pred prerazporeditvijo je bila nepremičnina pripoznana med opredmetenimi osnovnimi sredstvi za opravljanje dejavnosti v pridobivanju.

9.1.2 Naložbeni portfelj

Naložbeni portfelj sestavljajo te postavke izkaza finančnega položaja: finančne naložbe, naložbene nepremičnine in denarna sredstva.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re

(v EUR)	2017	2016	Absolutna razlika	Indeks
Depoziti	21.605.211	24.737.308	-3.132.097	87,3
Državne obveznice	566.515.923	595.132.601	-28.616.678	95,2
Poslovne obveznice	394.196.963	368.357.333	25.839.630	107,0
Delnice	17.524.834	16.980.847	543.987	103,2
Vzajemni skladi	31.857.756	16.531.807	15.325.949	192,7
Dana posojila in drugo	591.985	659.484	-67.499	89,8
Depoziti pri cedentih	5.832.347	7.835.859	-2.003.512	74,4
Skupaj finančne naložbe	1.038.125.019	1.030.235.239	7.889.780	100,8
Naložbene nepremičnine	15.364.184	7.933.786	7.430.398	193,7
Denar in denarni ustrezniki	30.746.332	21.481.381	9.264.951	143,1
Skupaj naložbeni portfelj	1.084.235.535	1.059.650.406	24.585.129	102,3
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	234.437.840	236.632.855	-2.195.015	99,1
- finančne naložbe	227.228.053	224.175.075	3.052.977	101,4
- denarna sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	7.209.787	12.457.779	-5.247.992	57,9
Sredstva iz finančnih pogodb	129.622.131	121.366.122	8.256.009	106,8

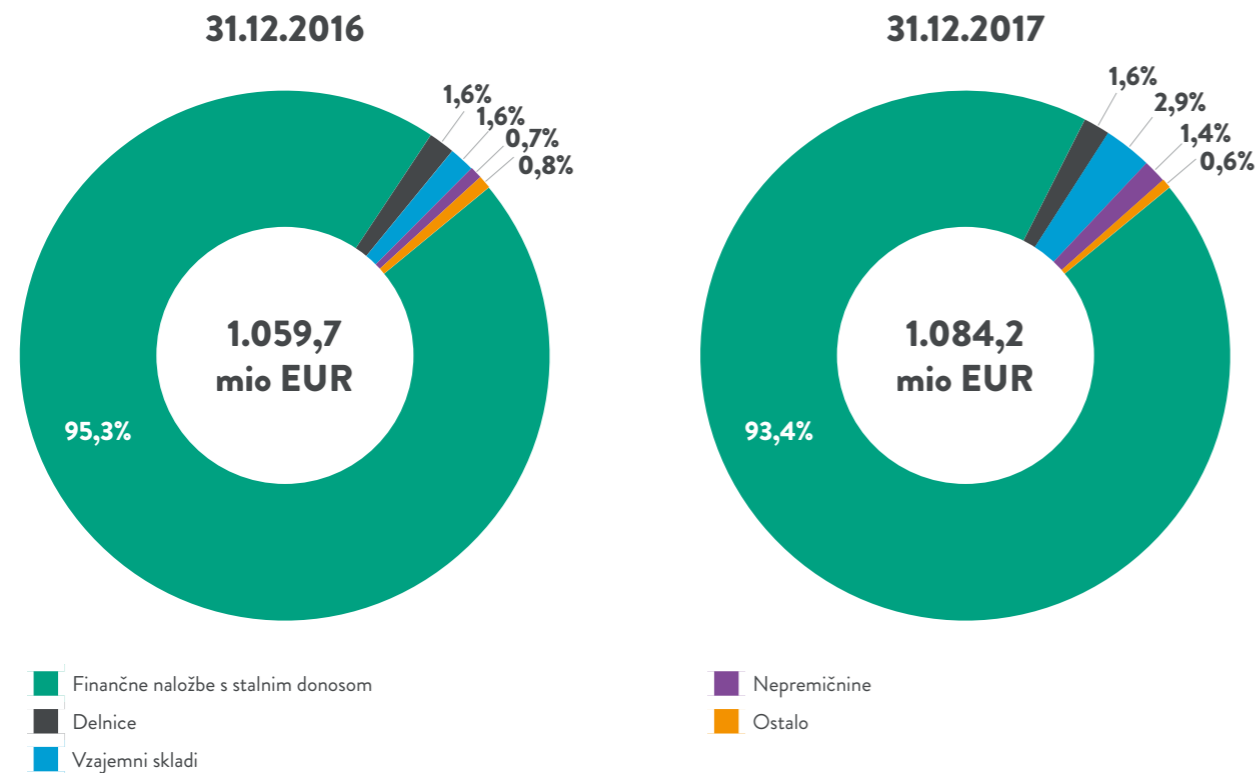
* Denar in denarni ustrezniki zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (2017: 7,2 milijona EUR; 2016: 12,5 milijona EUR) so bili izločeni iz naložbenega portfelja.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2017 znašalo 1.084,2 milijona EUR in se je v primerjavi s stanjem 31. 12. 2016 okrepilo za 24,6 milijona EUR, predvsem zaradi pozitivnega denarnega toka iz osnovne zavarovalne dejavnosti.

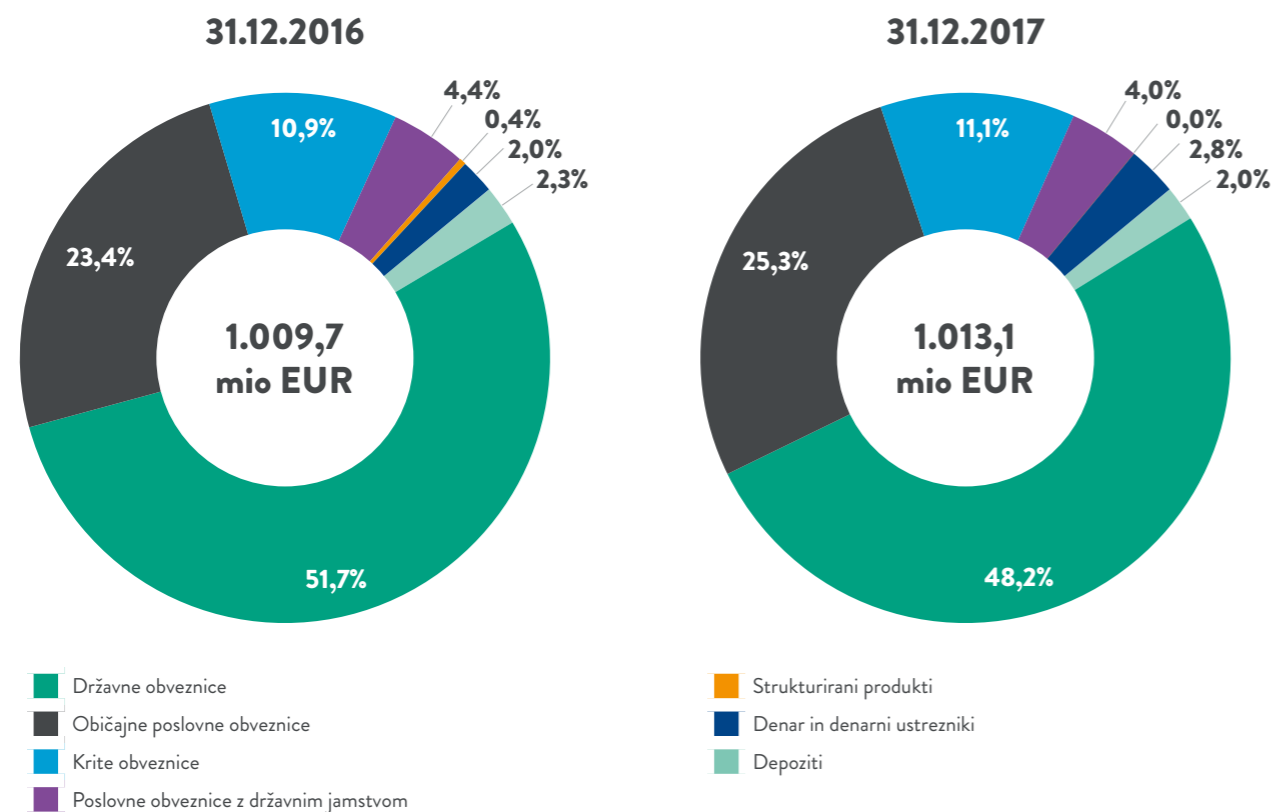
Stanje naložbenih nepremičnin se je v primerjavi s koncem leta 2016 povišalo za 7,4 milijona EUR in je na dan 31. 12. 2017 znašalo 15,4 milijona EUR. Na povečanje stanja je vplivala vključitev osnovnih sredstev v pridobivanju med naložbene nepremičnine (Sava Re 5,2 milijona EUR in Zavarovalnica Sava 2,2 milijona EUR).

Sestava naložbenega portfelja se je v primerjavi s sestavo na dan 31. 12. 2016 spremenila v skladu z naložbeno politiko skupine. Pri naložbah s stalnim donosom, ki so na dan 31. 12. 2017 predstavljale 93,4 % naložbenega portfelja (31. 12. 2016: 95,5 %), se je v primerjavi z 31. 12. 2016 zaradi zapadanja in prodaj znižal delež naložb v državne obveznice, povečal pa delež poslovnih obveznic in vzajemnih skladov. Večji del povečanja naložb v vzajemne sklade je posledica povečanja naložb v sklade denarnega trga.

Sestava naložbenega portfelja

Struktura finančnih naložb s stalnim donosom

9.1.3 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V skupini Sava Re samo Zavarovalnica Sava trži življenjska zavarovanja, pri katerih naložbeno tveganje prevzemajo zavarovanci. Sredstva teh zavarovancev so evidentirana kot finančne naložbe (pretežno v vzajemne sklade po izbiri zavarovancev) in denarna sredstva. Na dan 31. 12. 2017 je znašal znesek finančnih naložb 227,2 milijona EUR, znesek denarnih

sredstev pa 7,2 milijona EUR. Glede na stanje 31. 12. 2016 je bilo sredstev za 2,2 milijona EUR manj. Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so se znižala zaradi negativnega denarnega toka v višini 11,0 milijona EUR kot posledica doživetij in odkupov ter pozitivne spremembe iz prevrednotenja v višini 8,2 milijona EUR.

9.1.4 Sredstva iz finančnih pogodb

V postavko sredstev iz finančnih pogodb spadajo sredstva Skupine kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki jih družba Sava pokojninska upravlja v korist zavarovancev od 1. 1. 2016. Ta skupina je sestavljena iz treh kritnih skladov, in sicer MOJ dinamični sklad (MDS), MOJ uravnoteženi sklad (MUS) (v obeh kritnih skladih zavarovanci v celoti prevzemajo naložbeno tveganje) in MOJ zajamčeni sklad (MZS) (zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi). Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2017 znašala 129,6 milijona EUR in so glede na 31. 12. 2016 zrasla za 6,8 %. Na to povečanje so vplivali predvsem pozitivna sprememba pre-

sežka iz prevrednotenja (3,3 milijona EUR) in neto vplačila (5,6 milijona EUR, vplačila so v 2017 znašala 12,6 milijona EUR, izplačila pa 7,0 milijona EUR).

Delež finančnih naložb je na dan 31. 12. 2017 zajemalo 88,4 % celotnih sredstev, drugo pa so bile terjatve ter denar in denarni ustrezniki.

Tudi gibanje sredstev iz finančnih pogodb je, podobno kot predhodna kategorija, odvisno od novih vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, v katere so sredstva vložena.

9.1.5 Terjatve

Terjatve so v primerjavi z letom 2016 narasle za 8,7 % oziroma za 11,0 milijona EUR.

K povečanju je vplivala rast terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov, ki so se povečale za 73,0 milijona EUR glede na 31. 12. 2016. Spremenil se je namreč način prikazovanja postavk znotraj terjatev in obveznosti iz poslovanja. Postavke poslovanja, ki se nanašajo na sprejeti pozavarovalni in sozavarovalni posel (t. i. aktivno po(so)zavarovanje), se izkazujejo med terjatvami in obveznostmi iz neposrednih zavarovalnih poslov. Med terjatvami in obveznostmi iz pozavarovanja in sozavarovanja ostajajo postavke, ki se nanašajo na oddani posel (pozavarovanje in oddano sozavarovanje, ki ga sklepajo direktne zavarovalnice, ter pasivna retrocesija pozavarovalnice).

Če bi bila sprememba prikaza terjatev izvedena že 31. 12. 2016, bi bilo stanje terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov višje za 9,8 milijona EUR glede na 31. 12. 2016. Večina povečanja v pozavarovalnem odseku je bila dosežena zaradi rasti kosmate premije na mednarodnih trgih, kar je vplivalo na skupni porast te postavke. V starostni sestavi so se povečale nezapadle terjatve iz neposrednih zavarovalnih terjatev. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja so se povečale za 1,4 milijona EUR, kar je posledica povečanja terjatev iz pozavarovanja družbe Sava osiguranje (MKD) zaradi ene večje škode. Terjatve za odmerjeni davek so se znižale za 0,1 milijona EUR, druge terjatve pa so ostale na enaki ravni kakor v letu 2016.

9.2 Obveznosti

Stanje in sestava konsolidiranih obveznosti

(v EUR)	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	31.12.2016	Sestava 31.12.2016
OBVEZNOSTI	1.708.348.067	100,0 %	1.671.189.179	100,0 %
Kapital	316.116.895	18,5 %	297.038.327	17,8 %
Osnovni kapital	71.856.376	4,2 %	71.856.376	4,3 %
Kapitalske rezerve	43.035.948	2,5 %	43.681.441	2,6 %
Rezerve iz dobička	162.548.076	9,5 %	145.893.612	8,7 %
Lastne delnice	-24.938.709	-1,5 %	-24.938.709	-1,5 %
Presežek iz prevrednotenja	18.331.697	1,1 %	17.458.948	1,0 %
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	667.518	0,0 %	351.655	0,0 %
Zadržani čisti poslovni izid	33.093.591	1,9 %	36.778.941	2,2 %
Čisti poslovni izid poslovnega leta	14.557.220	0,9 %	9.049.238	0,5 %
Prevedbeni popravek kapitala	-3.353.304	-0,2 %	-3.854.182	-0,2 %
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	315.798.413	18,5 %	296.277.319	17,7 %
Kapital neobvladujočih deležev	318.482	0,0 %	761.008	0,0 %
Podrejene obveznosti	0	0,0 %	23.570.771	1,4 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije	931.398.362	54,5 %	911.221.323	54,5 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	226.527.893	13,3 %	226.994.200	13,6 %
Druge rezervacije	7.600.613	0,4 %	8.080.877	0,5 %
Odložene obveznosti za davek	5.781.494	0,3 %	6.038.631	0,4 %
Obveznosti iz finančnih pogodb	129.483.034	7,6 %	121.229.675	7,3 %
Druge finančne obveznosti	245.205	0,0 %	393.996	0,0 %
Obveznosti iz poslovanja	60.598.188	3,5 %	48.790.646	2,9 %
Ostale obveznosti	30.596.383	1,8 %	27.830.733	1,7 %

9.2.1 Kapital

Kapital je bil v primerjavi z 31. 12. 2016 višji za 6,4 % oziroma za 19,1 milijona EUR. Sprememba je posledica teh dejavnikov:

- čisti poslovni izid je znašal 31,1 milijona EUR (povišanje kapitala);

- pozitivna sprememba presežka iz prevrednotenja v višini 1,7 milijona EUR (povišanje kapitala);
- odkup manjšinskih deležev v višini 1,1 milijona EUR (znižanje kapitala);
- izplačilo dividende v višini 12,5 milijona EUR (znižanje kapitala).

9.2.2 Podrejene obveznosti

Obvladujoča družba je v letih 2006 in 2007 najela podrejene dolg v nominalnem znesku 32 milijonov EUR z zapadlostjo leta 2027. Po pogodbenih določilih je imela od leta 2017 možnost predčasnega poplačila podrejenega dolga v preostali nominalni višini 24

milijonov EUR. Na podlagi odobritve Agencije za zavarovalni nadzor je obvladujoča družba 15. 3. 2017 in 14. 6. 2017 poplačala podrejene obveznosti v nominalni višini 24 milijonov EUR.

9.2.3 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sestavi obveznosti imajo največji delež kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije. Te so bile 31. 12.

2017 v primerjavi s koncem leta 2016 višje za 2,2 % oziroma 20,2 milijona EUR.

Gibanje konsolidiranih kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016	Indeks
Kosmate prenosne premije	171.857.259	157.678.496	109,0
Kosmate matematične rezervacije	271.409.915	269.762.815	100,6
Kosmate škodne rezervacije	479.072.582	475.157.985	100,8
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	1.780.231	1.831.420	97,2
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	7.278.375	6.790.607	107,2
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	931.398.362	911.221.323	102,2

Kosmate rezervacije odseka pozavarovanje so bile višje za 2,6 % oziroma 3,9 milijona EUR. Prenosne premije so se povečale za 1,9 milijona EUR oziroma 7,5 %, predvsem zaradi večjih premij proporcionalnih pozavarovanj z medletno obnovo, škodne rezervacije pa so se povečale za 1,8 milijona EUR oziroma 1,4 %, najbolj zaradi oblikovanja rezervacij za velike škode pogodbenega leta 2017.

Kosmate rezervacije odseka premoženjskih zavarovanj so bile konec leta 2017 višje za 3,1 % oziroma 14,6 milijona EUR, in sicer zaradi povečanja prenosnih premij za 12,4 milijona EUR, medtem ko so se kosmate škodne rezervacije povečale za 2,1 milijona EUR. Kosmate rezervacije so se zaradi rasti posla

povečale pri vseh premoženjskih zavarovalnicah v skupini, razen pri makedonski družbi, ki je v letu 2017 izplačala nekaj velikih škod iz preteklih let in so se ji zato znižale kosmate škodne rezervacije. Na gibanje rezervacij je ugodno vplivalo sproščanje škodnih rezervacij iz preteklih let.

Kosmate rezervacije klasičnih zavarovanj odseka življenjskih zavarovanj so bile konec leta 2017 višje za 0,6 % oziroma 1,7 milijona EUR, pretežno zaradi rasti matematičnih rezervacij.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije (bonusi in popusti, neiztekle nevarnosti) imajo manjše deleže v sestavi in so se skupaj povečale za 0,4 milijona EUR.

9.2.4 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bilo 31. 12. 2017 v primerjavi s koncem leta 2016 nižje za 0,2 % oziroma 0,5 milijona EUR.

Gibanje teh rezervacij sledi gibanju sredstev zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (odvisno od vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, kamor se sredstva nalagajo).

9.2.5 Obveznosti iz finančnih pogodb

Obveznosti iz finančnih pogodb družbe Sava pokojninska so 31. 12. 2017 znašale 129,5 milijona EUR in so bile za 6,8 % oziroma za 8,3 milijona EUR višje

kot konec leta 2016. Gibljejo se skladno z sredstvi iz finančnih pogodb.

9.2.6 Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja so 31. 12. 2017 znašale 60,6 milijona EUR in so se glede na konec leta 2016 povečale za 11,8 milijona EUR oziroma 24,2 %.

Zaradi spremembe prikaza obveznosti, ki je bila že pojasnjena v poglavju 9.1.5 Terjatve, so se obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov povečale za 42,8 milijona EUR. Če pa bi bila omenjena sprememba izvedena že 31. 12. 2016, bi se stanje obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov konec leta 2017 glede na konec leta 2016 povečale za 12,5 milijona

EUR. Večji del tega izhaja iz povečanja obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov odseka pozavarovanja zaradi večjih obveznosti za izplačilo škode zaradi običajne medletne dinamike, pri čemer gre za nezapadle obveznosti in obveznosti, kjer na drugi strani obstajajo tudi terjatve za premijo. Razlog za povečanje na preostalih odsekih je predvsem pri eni večji škodi makedonske zavarovalnice, ki je bila likvidirana, a še ni bila plačana. Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja so se glede na konec leta 2016 znižale za 0,8 milijona EUR.

9.3 Viri financiranja in njihova ročnost

Skupina Sava Re je imela 31. 12. 2017 316,1 milijona EUR kapitala, podrejenih obveznosti pa na ta datum

ni imela. Vir njenega financiranja je tako na ta datum izključno lastniški.

9.4 Denarni tok

Skupina Sava Re je imela v letu 2017 pozitiven denarni tok iz poslovanja v višini 31,4 milijona EUR (2016: 42,2 milijona EUR), na kar je vplival denarni tok iz osnovne dejavnosti (zavarovanje, pozavarovanje), kar najbolj kaže razliko med prilivi od premij in izplačili škod ter plačilom stroškov. Prebitok pri Savi Re je znašal 15,6 milijona EUR, pri Zavarovalnici Sava pa 18,1 milijona EUR. Visoko pozitiven denarni tok iz poslovanja zagotavlja zadostna sredstva za razvoj ključnih področij v skupini.

Skupina Sava Re je imela v letu 2017 negativen denarni tok iz financiranja, ki je znašal 38,2 milijona EUR (2016: negativen 27,8 milijona EUR) ter je nastal zaradi poplačila podrejenega dolga in izplačila dividend.

Gibanje prebitka izdatkov iz naložbenja je posledica naložbenih dejavnosti, na njegov obseg pa so vplivali tudi zgoraj opisani dejavniki.

Denarni izid v letu 2017 je bil v primerjavi z lanskim nižji za 25,2 milijona EUR.